# DECIZIA (UE) 2024/2474 A COMISIEI

## din 5 aprilie 2024

## privind schemele de ajutoare SA.50787 (2021/C) (ex 2018/N) și SA.50837 (2021/C) (ex 2018/N) puse în aplicare de Cehia în favoarea întreprinderilor mari care își desfășoară activitatea în domeniul producției agricole primare

*[notificată cu numărul C(2024) 2096]*

**(Numai textul în limba cehă este autentic)**

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 108 alineatul (2) primul paragraf,

după ce părțile interesate au fost invitate să își prezinte observațiile în conformitate cu articolul 108 alineatul (2) primul paragraf din TFUE ([1]) și având în vedere aceste observații,

întrucât:

## 1. PROCEDURĂ

(1) Prin scrisoarea din 29 martie 2018, Cehia a notificat Comisiei schema de ajutoare SA.50787 (2018/N). Comisia a solicitat informații suplimentare prin scrisorile din 22 mai 2018, 19 iulie 2018, 8 octombrie 2018, 17 decembrie , 6 martie 2019, 28 mai 2019 și 6 mai 2020. Autoritățile cehe au transmis informații suplimentare prin scrisorile din 21 iunie 2018, 20 august 2018, 8 noiembrie 2018, 18 ianuarie 2019 și 29 mai 2020.

(2) Prin scrisoarea din 6 aprilie 2018, Cehia a notificat schema de ajutoare SA.50837 (2018/N). Comisia a solicitat informații suplimentare prin scrisorile din 1 iunie 2018, 14 august 2018, 8 octombrie 2018, 17 decembrie 2018, 6 martie 2019, 28 mai 2019 și 6 mai 2020. Autoritățile cehe au transmis informații suplimentare prin scrisorile din 21 iunie 2018, 13 septembrie 2018, 8 noiembrie 2018, 18 ianuarie 2019, 29 martie 2019 și 29 mai 2020.

(3) Prin scrisoarea din 6 martie 2019, Comisia a informat autoritățile cehe cu privire la decizia sa de a transfera cele două notificări în registrul măsurilor de ajutor nenotificate, deoarece ajutoarele au fost acordate înainte de notificarea schemelor de ajutoare către Comisie. În același timp, Comisia a decis să fuzioneze aceste cazuri în scopul evaluării, pe motiv că obiectul lor este identic.

(4) Prin scrisoarea din 12 ianuarie 2021, Comisia a informat Cehia că a decis să inițieze procedura prevăzută la articolul 108 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (denumit în continuare „TFUE") în ceea ce privește ajutoarele acordate întreprinderilor mari înainte de adoptarea Deciziei C(2021) 41 final din 12 ianuarie 2021 ([2]) („decizia de inițiere a procedurii") și de notificarea acesteia către autoritățile cehe. În același timp, Comisia a decis să nu ridice obiecții cu privire la ajutoarele care urmau să fie acordate în temeiul celor două scheme SA.50787 și SA.50837 după adoptarea deciziei de inițiere a procedurii și notificarea acesteia către autoritățile cehe, pe motiv că acestea sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE.

(5) Decizia Comisiei de a iniția procedura prevăzută la articolul 108 alineatul (2) din TFUE a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* ([3]). Comisia a invitat părțile interesate și Cehia să își prezinte observațiile.

([1]) Invitație de a prezenta observații în temeiul articolului 108 alineatul (2) din TFUE, ajutoarele de stat SA.50787 (2019/NN) (ex 2018/N) și SA.50837 (2019/NN) (ex 2018/N) (JO C 60, 19.2.2021, p. 39).
([2]) JO C 60, 19.2.2021, p. 39.
([3]) A se vedea nota de subsol 2.

(6) Comisia a primit cinci observații de la părți interesate. Aceste observații au fost comunicate Cehiei, căreia i s-a dat posibilitatea de a răspunde. Prin aceeași scrisoare, Comisia a invitat, de asemenea, autoritățile cehe să furnizeze informații actualizate cu privire la stadiul procedurilor de recuperare inițiate de autoritățile cehe, în special cu privire la procedurile judiciare conexe ([4]). Cehia și-a prezentat observațiile prin scrisoarea din 23 mai 2022.

(7) Prin scrisoarea din 15 iunie 2022, Comisia a solicitat clarificări suplimentare în legătură cu hotărârile pronunțate de instanța națională privind recuperarea ajutoarelor acordate înainte de notificarea deciziei Comisiei de inițiere a procedurii către autoritățile cehe. Autoritățile cehe au răspuns prin scrisoarea din 24 august 2022.

## 2. DESCRIEREA DETALIATĂ A SCHEMELOR DE AJUTOARE

### 2.1. Domeniul de aplicare al deciziei

(8) Prezenta decizie se referă la ajutoarele acordate ilegal întreprinderilor mari pentru restructurarea livezilor și pentru construcția unor sisteme de irigații prin picurare în livezi, câmpuri de hamei, plantații viticole și pepiniere, înainte de notificarea schemelor SA.50787 și SA.50837.

(9) Schemele notificate sunt următoarele:

(a) SA.50787 (2021/C) (ex 2018/N): Ajutor pentru restructurarea livezilor;

(b) SA.50837 (2021/C) (ex 2018/N): Ajutor pentru construcția unor sisteme de irigații prin picurare în livezi, câmpuri de hamei, plantații viticole și pepiniere.

(10) Prin cele două notificări, Cehia intenționa să înlocuiască măsurile de ajutor existente SA.46621 (2016/XA) și SA.46972 (2016/XA), exceptate în temeiul Regulamentului (UE) nr. 702/2014 al Comisiei ([5]), pentru a extinde grupul de beneficiari eligibili cu întreprinderile mari. În acest scop, după aprobarea lor de către Comisie, schemele de ajutoare urmau să înlocuiască aceste scheme exceptate pe categorii.

### 2.2. Caracteristicile comune ale celor două scheme

#### 2.2.1. *Obiectiv*

(11) Prin notificarea SA.50787 (2021/C) (ex 2018/N), autoritățile cehe au urmărit să acorde ajutoare pentru plantarea de livezi, cultivate în conformitate cu metoda de producție integrată.

(12) Prin notificarea SA.50837 (2021/C) (ex 2018/N), autoritățile cehe au urmărit să acorde ajutoare pentru construcția unor sisteme funcționale de irigații prin picurare în livezi, câmpuri de hamei, plantații viticole și pepiniere din Cehia.

#### 2.2.2. *Durată*

(13) Schema de ajutoare exceptată SA.46621 (2016/XA) a fost în vigoare de la 17 octombrie 2016. Schema de ajutoare exceptată SA.46972 (2016/XA) a fost în vigoare de la 7 decembrie 2016. Ambele scheme de ajutoare exceptate au fost înlocuite la 12 ianuarie 2021 de schemele de ajutoare notificate SA.50787 și SA.50837.

(14) Prin decizia de inițiere a procedurii, ambele scheme de ajutoare notificate, SA.50787 și SA.50837, au fost aprobate pentru viitor până la 31 decembrie 2024.

#### 2.2.3. *Beneficiari*

(15) În cadrul ambelor scheme SA.50787 și SA.50837, se pot acorda ajutoare întreprinderilor de toate dimensiunile care își desfășoară activitatea în domeniul producției agricole primare.

([4]) În cursul procedurii preliminare, autoritățile cehe au recunoscut că au fost inițiate proceduri de recuperare la nivel național pentru marii beneficiari care au primit ajutoare pe baza schemelor exceptate pe categorii. La 29 mai 2020 nu fusese recuperat niciun ajutor, având în vedere că beneficiarii în cauză introduseseră acțiuni în justiție.

([5]) Regulamentul (UE) nr. 702/2014 al Comisiei din 25 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale ca fiind compatibile cu piața internă, în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (JO L 193, 1.7.2014, p. 1).

2.2.4. *Temei juridic*

(16) Temeiul juridic pentru ambele scheme SA.50787 și SA.50837, precum și pentru schemele anterioare de ajutoare exceptate pe categorii SA.46621 (2016/XA) și SA.46972 (2016/XA) este constituit de următoarele acte:

1. Legea nr. 252/1997 Coll. privind agricultura, astfel cum a fost modificată;

2. Normele de acordare a contribuțiilor în temeiul articolelor 1, 2 și 2d din Legea nr. 252/1997 Coll privind agricultura (denumite în continuare „Principiile de acordare a ajutorului").

2.2.5. *Buget*

(17) Bugetul total al schemei de ajutoare SA.50787 (2021/C) se ridică la 1 400 de milioane CZK [aproximativ 52,4 milioane EUR ([6])].

(18) Bugetul total al schemei de ajutoare SA.50837 (2021/C) se ridică la 560 de milioane CZK [aproximativ 21 de milioane EUR ([7])].

(19) Ambele scheme de ajutoare sunt finanțate de la bugetul de stat. Ajutoarele se acordă sub formă de granturi directe. Autoritatea care acordă ajutoarele pentru ambele scheme este Fondul de stat pentru intervenții în agricultură (*Státní zemědělský intervenční fond*).

2.3. **Descrierea schemei de ajutoare SA.50787 (2021/C)**

(20) Ajutoarele din cadrul acestei scheme pot fi acordate livezilor nou plantate din Cehia, în afara capitalei, Praga. Ajutoarele se acordă într-un an de plantare.

(21) Se pot acorda ajutoare pentru plantarea soiurilor de fructe enumerate în tabelul din documentul de interpretare al programului de subvenționare, cultivate în sistemul de producție integrată, care nu depășesc limitele stabilite pentru metalele grele ([8]).

(22) Sunt eligibile pentru ajutor următoarele costuri:

1. costurile lucrărilor pregătitoare: fertilizarea stocurilor, pregătirea solului (arat adânc, cultivare, fertilizare, pregătire înainte de plantare), pregătirea proiectului (selectarea soiurilor, polenizatori, direcția aplecărilor, orientarea geometrică a parcelei), instalarea de garduri, dimensionarea plantării, pregătirea șanțurilor;

2. costurile materialului de plantare, inclusiv transportul pe parcela plantată și depozitarea pe termen scurt;

3. costurile de pregătire a materialului de plantare destinat plantării și costurile plantării;

4. costurile elementelor de protecție și ale instalării acestora, ale mașinii de periat și ale instalării acesteia, ale stâlpilor de sprijin și ale legării într-un an de plantare.

(23) Se pot acorda ajutoare pentru până la 50 % din costurile eligibile și în limita următoarelor sume maxime:

1. până la 240 000 CZK [aproximativ 9 000 EUR ([9])] pe hectar de livadă plantată cu specii eligibile de mere, pere, caise, piersici, prune, cireșe și vișine pe o suprafață de cel puțin 1 ha per specie, în cazul în care numărul minim de arbori este de 800 pe hectar;

2. până la 120 000 CZK [aproximativ 4 500 EUR ([10])] pe hectar de livadă plantată cu specii eligibile de mere, pere, caise, piersici, prune, cireșe și vișine pe o suprafață de cel puțin 1 ha per specie, în cazul în care numărul minim de arbori este de 400 pe hectar;

3. până la 60 000 CZK [aproximativ 2 250 EUR ([11])] pe hectar de livadă plantată cu specii de fructe mici eligibile (coacăze, agrișe, zmeură) pe o suprafață de cel puțin 0,5 ha per specie. Numărul minim de puieți trebuie să fie de 3 000 pe hectar.

([6]) Cursul de schimb CZK-EUR la 17.9.2020: 1 CZK = 0,03743 EUR.
([7]) Cursul de schimb CZK-EUR la 17.9.2020: 1 CZK = 0,03743 EUR.
([8]) A se vedea considerentul 25 din decizia de inițiere a procedurii.
([9]) Cursul de schimb CZK-EUR la 17.9.2020: 1 CZK = 0,03743 EUR.
([10]) Cursul de schimb CZK-EUR la 17.9.2020: 1 CZK = 0,03743 EUR.
([11]) Cursul de schimb CZK-EUR la 17.9.2020: 1 CZK = 0,03743 EUR.

(24) Investițiile din cadrul acestei scheme vizează îmbunătățirea performanței și a sustenabilității globale a exploatațiilor agricole.

(25) Aceeași măsură nu a fost prevăzută în Programul de dezvoltare rurală („PDR") al Cehiei pentru perioada 2014-2020. Deși PDR conținea măsura „producție integrată de fructe", potrivit autorităților cehe, aceste două măsuri nu s-au suprapus, ci au fost complementare. Ajutorul de stat este acordat pentru plantarea livezilor, dar finanțarea în cadrul măsurii de dezvoltare rurală a fost acordată pentru livezile deja existente. Solicitanții puteau solicita ambele tipuri, atât ajutoare de stat care finanțau înființarea de livezi, cât și finanțare ulterioară în cadrul PDR pentru întreținerea lor. În acest caz, ei trebuiau să prezinte două analize ale solului care să ateste respectarea valorilor-limită ale substanțelor chimice.

(26) Comisia a constatat că schema era în concordanță cu obiectivele urmărite de PDR al Cehiei pentru perioada 2014-2020, în special cu obiectivul de a contribui la creșterea competitivității producției agricole primare și la îmbunătățirea calității produselor primare (considerentele 92 și 93 din decizia de inițiere a procedurii). În plus, Comisia a concluzionat că ajutorul a avut un impact pozitiv asupra mediului, deoarece metoda de producție integrată conduce la scăderea cantităților de metale grele în sol (considerentul 94 din decizia de inițiere a procedurii).

### 2.4. **Descrierea schemei de ajutoare SA.50837 (2021/C)**

(27) În cadrul acestei scheme, se pot acorda ajutoare pentru următoarele costuri:

1. achiziționarea sau achiziționarea prin leasing de mașini și echipamente, în limita valorii de piață a activelor;

2. costurile generale legate de cheltuielile menționate la punctul anterior.

(28) Se pot acorda ajutoare de până la 50 % din costurile eligibile, iar beneficiarii pot primi până la 72 000 CZK [aproximativ 2 700 EUR ([12])] pe hectar de sistem de irigații prin picurare construit.

(29) Investițiile sprijinite în cadrul acestei scheme nu se referă la îmbunătățirea instalațiilor de irigații sau a elementelor infrastructurii de irigații existente, ci doar la instalațiile de irigații prin picurare nou construite.

(30) În conformitate cu Directiva 2000/60/CE al Parlamentului European și al Consiliului ([13]), Cehia a comunicat Comisiei planul de management al bazinului hidrografic pentru întreaga zonă în care au loc investițiile, precum și pentru orice alte zone al căror mediu ar putea fi afectat de investiție. Măsurile care intră în vigoare în cadrul planului de management al bazinului hidrografic în conformitate cu articolul 11 din directiva menționată și care sunt relevante pentru sectorul agricol au fost descrise în programul de măsuri relevant.

(31) Potrivit autorităților cehe, investițiile care fac obiectul acestei scheme de ajutoare pot duce la o creștere netă a suprafeței irigate, afectând un anumit corp de apă subterană sau de suprafață. În acest context, autoritățile cehe au confirmat că investițiile nu afectează corpuri de apă subterană sau de suprafață a căror stare a fost identificată ca fiind mai puțin decât bună în planul de management al bazinului hidrografic relevant din motive legate de cantitatea de apă.

(32) Potrivit autorităților cehe, schema are un impact pozitiv asupra mediului, deoarece metoda irigării prin picurare are, în comparație cu alte tipuri de irigații, un efect de economisire a apei. Se preconizează că irigarea prin picurare va aduce economii de apă de cel puțin 30 %, va combate seceta și, astfel, va îmbunătăți stabilitatea producției și va spori calitatea acesteia, reducând în același timp consumul de apă.

(33) Autoritățile cehe au confirmat că o analiză de mediu trebuie să demonstreze că investițiile care beneficiază de ajutor nu vor avea niciun impact negativ asupra mediului. În acest scop, fiecare cerere de ajutor este evaluată individual.

([12]) Cursul de schimb CZK-EUR la 17.9.2020: 1 CZK = 0,03743 EUR.

([13]) Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei (JO L 327, 22.12.2000, p. 1).

(34) Acordarea ajutorului este condiționată de prezentarea unei autorizații de gospodărire a apelor, eliberată de autoritatea competentă în domeniul apei, care evaluează, printre altele, efectele proiectului asupra diferitelor componente ale mediului.

(35) În plus, ajutorul este condiționat de punerea în aplicare a contorizării consumului de apă la nivelul unei investiții care beneficiază de sprijin.

(36) Autoritățile cehe s-au angajat să asigure, pentru bazinul hidrografic în care are loc investiția, o contribuție a diferitelor utilizări ale apei la recuperarea costurilor serviciilor legate de utilizarea apei de către sectorul agricol în conformitate cu articolul 9 alineatul (1) prima liniuță din Directiva 2000/60/CE, ținând seama, după caz, de efectele sociale, de mediu și economice ale recuperării, precum și de condițiile geografice și climatice ale regiunii sau regiunilor afectate.

(37) Comisia a constatat că schema era în concordanță cu obiectivele urmărite de PDR al Cehiei pentru perioada 2014-2020, în special cu obiectivul de a contribui la creșterea competitivității producției agricole primare și la îmbunătățirea calității produselor primare (considerentele 92 și 93 din decizia de inițiere a procedurii). În plus, Comisia a concluzionat că ajutorul a avut un impact pozitiv asupra mediului, deoarece metoda de producție integrată conduce la scăderea cantităților de metale grele în sol (considerentul 94 din decizia de inițiere a procedurii).

## 3. MOTIVE PENTRU INIȚIEREA PROCEDURII

### 3.1. Caracterul ilegal al schemelor de ajutoare

(38) Schemele de ajutoare SA.50787 și SA.50837 au fost notificate Comisiei la 29 martie 2018 și, respectiv, la 6 aprilie 2018. Autoritățile cehe au confirmat că acestea fuseseră deja puse în aplicare înainte de notificarea lor.

(39) Având în vedere faptul că Cehia nu și-a respectat obligația care îi revine în temeiul articolului 108 alineatul (3) din TFUE, în decizia de inițiere a procedurii ([14]), Comisia a constatat că ajutoarele deja acordate întreprinderilor mari înainte de notificarea schemelor SA.50787 și SA.50837 constituie ajutoare noi, pe care le-a considerat ajutoare ilegale în sensul articolului 1 litera (f) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului ([15]).

### 3.2. Compatibilitatea ajutorului cu piața internă

(40) În conformitate cu articolul 107 alineatul (3) din TFUE, ajutorul poate fi considerat compatibil cu piața internă numai dacă poate beneficia de una dintre derogările prevăzute la articolul respectiv. În cazurile de față, Comisia a examinat dacă era aplicabilă derogarea prevăzută la articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, astfel cum a fost interpretată de dispozițiile relevante din Orientările Uniunii Europene din 2014 privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale ([16]) (denumite în continuare „Orientările din 2014”).

(41) Conform articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, ajutoarele pot fi considerate compatibile cu piața internă dacă se constată că acestea facilitează dezvoltarea anumitor activități economice sau a anumitor regiuni economice, în cazul în care nu modifică în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun.

(42) Schemele de ajutoare au fost, de asemenea, evaluate prin prisma Orientărilor din 2014, care erau în vigoare la momentul aprobării schemelor SA.50787 și SA.50837.

(43) Mai precis, în decizia sa de inițiere a procedurii, Comisia a evaluat compatibilitatea celor două scheme SA.50787 și SA.50837 cu piața internă pe baza părții I. („Principiile comune de evaluare”) și a părții II. capitolul 1.1.1.1. („*Ajutoarele pentru investiții în active corporale și necorporale în exploatații agricole care au legătură cu producția agricolă primară*”) din Orientările din 2014.

([14]) A se vedea considerentul 64 din decizia de inițiere a procedurii.

([15]) Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (text codificat) (JO L 248, 24.9.2015, p. 9).

([16]) JO C 204, 1.7.2014, p. 1, modificate prin informarea publicată în JO C 390, 24.11.2015, p. 4.

(44) Pe baza acestei evaluări, Comisia a concluzionat în decizia sa de inițiere a procedurii că ajutoarele care ar fi acordate **după** aprobarea celor două scheme de ajutoare și după notificarea deciziei către autoritățile cehe sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE.

(45) Cu toate acestea, în etapa respectivă, Comisia nu putea ajunge la aceeași concluzie și cu privire la ajutoarele acordate întreprinderilor mari **înainte** de notificarea și de aprobarea celor două scheme de ajutoare SA.50787 și SA.50837 prin decizia Comisiei. Evaluarea schemelor de ajutoare respective a arătat că, deși ajutoarele erau compatibile cu condițiile specifice prevăzute în partea II capitolul 1.1.1.1 din Orientările din 2014, existau îndoieli cu privire la prezența unui efect stimulativ și, în consecință, cu privire la compatibilitatea unui astfel de ajutor cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, din motivele prezentate în continuare.

(46) În conformitate cu punctul (66) din Orientările din 2014, un ajutor ar putea fi considerat compatibil cu piața internă numai dacă ar avea un efect stimulativ. În plus, conform aceluiași punct, un ajutor ar avea un efect stimulativ dacă ar conduce la modificarea comportamentului unei întreprinderi astfel încât aceasta să se implice într-o activitate suplimentară pe care nu ar fi inițiat-o în absența ajutorului sau pe care ar fi desfășurat-o într-un mod limitat sau diferit.

(47) În conformitate cu punctul (70) din Orientările din 2014, Comisia a considerat că un ajutor nu reprezintă un stimulent pentru un beneficiar în cazul în care lucrările la un proiect sau la o activitate începuseră deja înainte de depunerea cererii de ajutor de către beneficiar la autoritățile naționale. O astfel de cerere de ajutor trebuia să cuprindă cel puțin denumirea solicitantului și dimensiunea întreprinderii, o descriere a proiectului sau a activității, inclusiv locația sa și datele sale de începere și de încheiere, cuantumul ajutorului necesar pentru realizarea proiectului sau a activității și costurile eligibile.

(48) Conform punctului (35) subpunctul 25 din Orientările din 2014, „începerea proiectului sau a activității" înseamnă fie începerea activităților sau a lucrărilor de construcție privind investiția, fie primul angajament cu caracter juridic obligatoriu de a comanda echipamente sau de a contracta servicii, fie orice alt angajament prin care proiectul sau activitatea devine ireversibil(ă).

(49) În plus, conform punctului (72) din Orientările din 2014, întreprinderile mari trebuiau să descrie în cerere ce s-ar fi întâmplat în absența ajutorului, situație care este descrisă ca fiind scenariul contrafactual, și să prezinte documente justificative în sprijinul scenariului descris în cerere. Conform punctului (73) din Orientările din 2014, autoritatea care acordă ajutorul trebuia să verifice credibilitatea scenariului contrafactual și să confirme că ajutorul avea efectul stimulativ necesar.

(50) În ceea ce privește această condiție suplimentară aplicabilă întreprinderilor mari pentru a prezenta scenariul contrafactual, în decizia de inițiere a procedurii, Comisia a făcut trimitere la definiția microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (IMM uri), prevăzută în anexa I la Regulamentul (UE) nr. 702/2014 ([17]), și la jurisprudența relevantă a instanțelor Uniunii ([18]).

(51) Conform articolului 2 alineatul (1) din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 702/2014, categoria IMM-urilor este formată din întreprinderi care au mai puțin de 250 de angajați și a căror cifră de afaceri anuală nu depășește 50 de milioane EUR și/sau al căror bilanț anual total nu depășește 43 de milioane EUR.

(52) Conform articolului 3 alineatul (1) din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 702/2014, o „întreprindere autonomă" este orice întreprindere care nu a fost clasificată drept întreprindere parteneră în sensul alineatului (2) sau ca întreprindere asociată în sensul alineatului (3) de la articolul respectiv.

(53) Conform articolului 4 alineatul (2) din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 702/2014, în cazul în care, la data închiderii conturilor, o întreprindere constată că, pe o bază anuală, a depășit sau s-a situat sub plafoanele privind numărul de angajați sau plafoanele financiare prevăzute la articolul 2, acest lucru nu va avea ca rezultat pierderea sau dobândirea statutului de întreprindere mijlocie sau mică sau de microîntreprindere, cu excepția cazului în care plafoanele respective sunt depășite pe parcursul a două perioade contabile consecutive.

([17]) Regulamentul (UE) nr. 702/2014 a fost înlocuit de Regulamentul (UE) 2022/2472 al Comisiei din 14 decembrie 2022 de declarare a anumitor categorii de ajutoare în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale ca fiind compatibile cu piața internă, în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (JO L 327, 21.12.2022, p. 1). Anexa I la regulamentul respectiv nu a fost modificată.

([18]) A se vedea considerentele 105-113 din decizia de inițiere a procedurii.

(54) Considerentele 109-113 din decizia de inițiere a procedurii conțineau următorul raționament în acest context.

(55) Considerentul 40 din Regulamentul (UE) nr. 702/2014 explică faptul că definiția IMM-urilor utilizată în sensul regulamentului respectiv se bazează pe definițiile prevăzute în Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei ([19]), pentru a se elimina diferențele care ar putea duce la denaturări ale concurenței și pentru a se facilita coordonarea între diferitele inițiative ale Uniunii și naționale privind IMM-urile, precum și din motive de claritate administrativă și de securitate juridică.

(56) Considerentul 39 din Regulamentul (UE) nr. 702/2014 explică motivul care stă la baza exceptării IMM-urilor de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din TFUE: „*IMM-urile au un rol decisiv în crearea de locuri de muncă și, la un nivel mai general, constituie un factor de stabilitate socială și sunt motorul economiei. Cu toate acestea, dezvoltarea lor poate fi limitată de disfuncționalitățile pieței, care fac ca IMM-urile să fie afectate de deficiențe specifice. IMM-urile întâmpină adesea dificultăți în obținerea de capital sau de împrumuturi, din cauza reticenței anumitor piețe financiare în ceea ce privește asumarea de riscuri și din cauza garanțiilor limitate pe care le pot oferi. Resursele lor limitate le pot restrânge, de asemenea, accesul la informații, în special în ceea ce privește noile tehnologii și piețele potențiale. Prin urmare, pentru a facilita dezvoltarea activităților economice ale IMM-urilor, prezentul regulament ar trebui să excepteze de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat anumite categorii de ajutoare destinate IMM-urilor.*"

(57) Astfel cum s-a exprimat în numeroasele hotărâri ale instanțelor Uniunii, numai întreprinderile care sunt afectate de deficiențe specifice ale IMM-urilor ar trebui să aibă dreptul la avantajele care decurg din acest statut. Conform jurisprudenței instanțelor Uniunii, definiția unui IMM trebuie interpretată în mod strict, întrucât avantajele oferite de statutul de IMM constituie, cel mai adesea (în special în domeniul ajutoarelor de stat) excepții de la regulile generale ([20]). Este necesar să se elimine din această calificare a IMM-urilor grupurile de întreprinderi a căror putere economică o poate depăși pe cea a IMM-urilor veritabile, chiar dacă îndeplinesc în mod formal criteriile prevăzute în definiția IMM-urilor ([21]). De asemenea, trebuie să se asigure că definiția IMM-urilor nu este eludată prin mijloace pur formale ([22]). În conformitate cu această jurisprudență, dacă o întreprindere vizată nu este afectată de deficiențele specifice ale IMM-urilor, Comisia are dreptul să refuze recunoașterea acesteia ca IMM. Această jurisprudență este ghidată de principiul *effet utile*, păstrând efectul util al dreptului Uniunii.

([19]) Recomandarea Comisiei din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (JO L 124, 20.5.2003, p. 36).

([20]) Cauza C-110/13, HaTeFo, EU:C:2014:114, punctul 32.

([21]) A se vedea în special hotărârile pronunțate în următoarele cauze (sublinierea noastră):

— C-516/19, NMI Technologietransfer, EU:C:2020:754, punctele 31-34 [într-o cauză referitoare la interpretarea definiției IMM-ului în temeiul RGECA, Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei]: „*34 Acest criteriu urmărește astfel să se înțeleagă mai bine, după cum reiese în special din considerentul 9 al Recomandării din 2003, pe care se întemeiază, așa cum se arată în considerentul 30 al Regulamentului nr. 651/2014, noțiunea de «IMM» definită în anexa I la acest regulament și realitatea economică a IMM-urilor și* ***să se excludă din clasificarea ca IMM grupurile de întreprinderi a căror putere economică ar depăși-o pe cea a unui IMM, pentru ca întreprinderilor care au într-adevăr nevoie să le fie rezervate avantajele ce decurg pentru categoria IMM-urilor din diverse reglementări sau măsuri în favoarea lor*** *(a se vedea prin analogie Hotărârea din 27 februarie 2014, HaTeFo, C-110/13, EU:C:2014:114, punctul 31).*"

— C-91/01, Italia/Comisia, EU:C:2004:244, punctele 31, 50-54: „*51. În consecință, criteriul independenței trebuie interpretat în lumina acestui scop, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 33 din concluziile sale, astfel încât o întreprindere deținută în proporție de mai puțin de 25 % de o întreprindere mare și care îndeplinește astfel* ***în mod formal criteriul, dar care aparține în realitate unui grup mare de întreprinderi, nu poate fi totuși considerată ca îndeplinind acest criteriu***."

— C-110/13, HaTeFo, EU:C:2014:114, punctele 34 și 39: „*34 Trebuie, așadar,* ***să se interpreteze articolul 3 alineatul (3) al patrulea paragraf din anexa la Recomandarea privind IMM-urile în lumina acestui obiectiv****, astfel încât* ***întreprinderile între care nu există din punct de vedere formal una dintre relațiile*** *amintite la punctul 28 din prezenta hotărâre, dar care constituie, cu toate acestea, ca urmare a rolului jucat de o persoană fizică sau de un grup de persoane fizice care acționează în mod concertat,* ***o entitate economică unică, trebuie de asemenea să fie considerate întreprinderi afiliate*** *în sensul acestei dispoziții, din moment ce ele își desfășoară activitățile sau o parte a activităților pe aceeași piață relevantă sau pe piețele adiacente (a se vedea prin analogie Hotărârea Italia/Comisia, citată anterior, punctul 51).*"

— T-137/02, Pollmeier/Comisia, EU:T:2004:304, punctele 61-62: „*62 În consecință, articolul 1 alineatele (3) și (4) din anexa la Recomandarea 96/280* ***trebuie interpretate în lumina acestui scop,*** *astfel încât datele unei întreprinderi, chiar deținută în proporție de mai puțin de 25 % de o altă întreprindere, trebuie luate în considerare la calcularea pragurilor menționate la alineatul (1) al aceluiași articol atunci când aceste* ***întreprinderi, chiar dacă sunt distincte din punct de vedere formal, constituie o unitate economică*** *(a se vedea în acest sens Hotărârea Italia/Comisia, citată anterior, punctul 51).*".

([22]) Cauzele C-91/01, Italia/Comisia, EU:C:2004:244, punctul 50; C-110/13, HaTeFo, ECLI:EU:C:2014:114, punctul 33.

(58) Articolul 4 alineatul (2) din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 702/2014 prevede posibilitatea ca IMM-urile să își păstreze statutul în pofida unor modificări considerate temporare și supuse volatilității („*cu excepția cazului în care plafoanele respective sunt depășite pe parcursul a două perioade contabile consecutive*"). Ar fi contrar principiului *effet utile* să se prevadă o astfel de facilitate pentru întreprinderile care, ca urmare a unei schimbări de proprietate în urma unei fuziuni sau a unei achiziții, au în realitate o structură schimbată permanent, prin care depășesc în mod durabil numărul de angajați sau plafoanele financiare relevante permise pentru un IMM. Rezultă că, în cazul în care realitatea economică arată că o anumită întreprindere nu este un IMM veritabil, chiar dacă această situație specială nu este descrisă la articolul 4 alineatul (2) din definiția IMM-ului din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 702/2014, o astfel de întreprindere nu ar trebui să beneficieze de statutul de IMM în urma unei astfel de schimbări a acționariatului.

(59) Prin urmare, în conformitate cu interpretarea consecventă a Comisiei, bazându-se pe principiul *effet utile*, astfel cum este exprimat în jurisprudența instanțelor Uniunii referitoare la definiția IMM-urilor (considerentul 57), articolul 4 alineatul (2) din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 702/2014 nu se aplică în cazul întreprinderilor care depășesc plafoanele relevante pentru IMM-uri ca urmare a unei schimbări de structură sau de proprietate în urma unei fuziuni sau a unei achiziții. Într-un astfel de caz, momentul relevant pentru evaluare este momentul tranzacției (prin care acestea au devenit în mod permanent parte a unei întreprinderi mai mari), și nu momentul închiderii conturilor entității juridice solicitante.

(60) Pe această bază, considerentul 114 din decizia de inițiere a procedurii cuprindea următoarea concluzie: În timp ce, până la aprobarea acestor două scheme de ajutoare, pot fi acordate ajutoare întreprinderilor agricole mici și mijlocii în temeiul măsurilor exceptate pe categorii corespunzătoare în temeiul Regulamentului (UE) nr. 702/2014, nu există nicio schemă de ajutoare aprobată care să permită acordarea de ajutoare întreprinderilor mari. Rezultă că ajutorul a fost acordat întreprinderilor mari cu încălcarea obligației de notificare în temeiul articolului 108 alineatul (3) din TFUE.

(61) Astfel cum s-a explicat mai sus în considerentul 10, ambele scheme de ajutoare SA.50787 și SA.50837 au fost menite să înlocuiască măsurile exceptate pe categorii existente SA.46621 (2016/XA) și SA.46972 (2016/XA), pentru a oferi baza pentru acordarea de ajutoare și întreprinderilor mari.

(62) Autoritățile cehe au confirmat că, în cadrul ambelor scheme exceptate pe categorii, ajutoarele pentru investiții au fost acordate unor întreprinderi care erau inițial considerate IMM-uri la momentul acordării ajutorului. Potrivit informațiilor prezentate de autoritățile cehe la 8 noiembrie 2018 ([23]), verificarea administrativă *ex post* efectuată de autoritățile respective a arătat că beneficiarii în cauză nu se încadrau în definiția unui IMM, prevăzută în anexa I la Regulamentul (UE) nr. 702/2014, astfel cum a fost interpretată în jurisprudența instanțelor Uniunii referitoare la definiția respectivă. Pe această bază, Comisia a considerat în decizia de inițiere a procedurii ([24]) că acești beneficiari erau întreprinderi mari la momentul acordării ajutorului.

(63) În decizia sa de inițiere a procedurii, Comisia a reamintit că nu a fost solicitat niciun scenariu contrafactual pentru ajutoarele pentru investiții acordate IMM-urilor pe baza schemelor care beneficiază de o exceptare în temeiul Regulamentului (UE) nr. 702/2014, deoarece un astfel de ajutor trebuia să fie limitat la IMM-uri ([25]). Prin urmare, Comisia și-a exprimat îndoiala cu privire la faptul că beneficiarii, care erau întreprinderi mari și care au primit ajutor pe baza uneia sau a ambelor scheme exceptate pe categorii (considerentul 62), au prezentat de fapt scenariul contrafactual ([26]).

(64) Întrucât prezentarea scenariului contrafactual, împreună cu documentele justificative, constituia una dintre cerințele legate de prezența efectului stimulativ al ajutorului pentru întreprinderile mari, Comisia a concluzionat că ajutorul acordat întreprinderilor mari înainte de notificarea celor două scheme de ajutoare SA.50787 și SA.50837 nu părea să aibă un efect stimulativ.

(65) În plus, Comisia și-a exprimat îndoiala cu privire la proporționalitatea ajutorului acordat întreprinderilor mari înainte de notificarea schemelor SA.50787 și SA.50837, în special cu privire la criteriul abordării bazate pe costurile suplimentare nete în temeiul punctelor (95)-(97) din Orientările din 2014. Comisia a considerat că, în absența probabilă a scenariului contrafactual ([27]), autoritățile cehe nu au putut asigura faptul că valoarea ajutorului corespundea costurilor suplimentare nete de punere în aplicare a investiției în zona în cauză, prin comparația cu scenariul fără ajutor ([28]).

([23]) Nr. ref.: 3957-2/2018-SZEU-ZEMZP, Informații suplimentare transmise de autoritățile cehe și avizele anexate privind inițierea unor proceduri administrative.
([24]) A se vedea considerentele 104-114 din decizia de inițiere a procedurii.
([25]) A se vedea considerentul 115 din decizia de inițiere a procedurii.
([26]) A se vedea considerentul 115 din decizia de inițiere a procedurii.
([27]) A se vedea considerentul 115 din decizia de inițiere a procedurii.
([28]) A se vedea considerentul 121 din decizia de inițiere a procedurii.

(66) Având în vedere acest raționament, Comisia a concluzionat în decizia de inițiere a procedurii că existau îndoieli cu privire la existența unui efect stimulativ și la respectarea principiului proporționalității ajutoarelor acordate întreprinderilor mari înainte de aprobarea acestora de către Comisie ([29]).

(67) Din aceste motive, Comisia a inițiat procedura în temeiul articolului 108 alineatul (2) din TFUE și a invitat toate părțile terțe care ar fi putut fi afectate de acest ajutor, precum și Cehia să își prezinte observațiile. În același timp, Comisia a invitat Cehia să furnizeze toate informațiile care ar putea contribui la evaluarea ajutorului.

## 4. **OBSERVAȚIILE PREZENTATE DE CEHIA**

(68) În observațiile lor privind decizia de inițiere a procedurii, autoritățile cehe au confirmat că cele două scheme exceptate pe categorii [SA.46621 (2016/XA) și SA.46972 (2016/XA)] erau limitate la IMM-uri și au explicat că singurul motiv pentru acordarea ajutorului și întreprinderilor mari a fost evaluarea eronată de către autoritățile cehe a dimensiunii beneficiarilor respectivi. Autoritățile cehe au afirmat că limitarea ajutorului la IMM-uri a fost clarificată prin trimitere la articolul 14 din Regulamentul (UE) nr. 702/2014 în temeiul juridic național și că nu a fost necesară repetarea acesteia într-o altă formă. Acestea au explicat, de asemenea, că au apărut erori administrative, prin care anumiți beneficiari întreprinderi mari au fost considerați în mod eronat IMM-uri la momentul acordării ajutorului, iar verificarea *ex post* efectuată de autorități a arătat că această evaluare inițială a fost eronată.

(69) Cehia a confirmat că, în ianuarie 2019, a inițiat proceduri de recuperare în legătură cu ajutoarele acordate unui număr de șapte beneficiari identificați, care erau întreprinderi mari în momentul în care au primit ajutorul. Aceste proceduri de recuperare se refereau la ajutoarele acordate în temeiul uneia sau al ambelor exceptări pe categorii în anii 2016 și 2017.

(70) Autoritățile cehe au explicat că obiectivul Ministerului Agriculturii din Cehia a fost de a acorda ajutor numai IMM-urilor în acești doi ani. Temeiul juridic (normele naționale ale programului de subvenții) conținea o trimitere la articolul 14 din Regulamentul (UE) nr. 702/2014, care limita ajutorul la IMM-uri. Prin urmare, acesta nu conținea întrebări referitoare la condițiile suplimentare relevante aplicabile întreprinderilor mari (scenariul contrafactual, criteriul proporționalității).

(71) În același timp, autoritățile cehe au considerat în observațiile lor la decizia de inițiere a procedurii că, în pofida absenței scenariului contrafactual și a evaluării acestuia de către autoritățile naționale, efectul stimulativ al ajutorului acordat în mod incorect întreprinderilor mari putea fi considerat a fi prezent.

(72) În această privință, autoritățile cehe au susținut că investițiile în restructurarea livezilor și în irigații implică costuri ridicate, pe care beneficiarii nu le-ar suporta în absența ajutorului. În opinia autorităților cehe, acest lucru este confirmat de faptul că, începând din 2018, când nu exista nicio schemă de ajutoare aprobată în favoarea întreprinderilor mari, nu au fost plantate livezi noi de către întreprinderile mari și, de asemenea, nu au fost realizate investiții în infrastructura de irigații prin picurare. Din acest motiv, autoritățile cehe au considerat că marii beneficiari care au primit ajutor în perioada 2016-2017 pe baza uneia sau a ambelor scheme exceptate pe categorii nu ar fi realizat investițiile în absența ajutorului.

(73) Prin urmare, Cehia consideră că efectul stimulativ a fost prezent în fapt în aceste cazuri.

(74) De asemenea, în opinia autorităților cehe, acest ajutor a fost proporțional, deoarece valoarea maximă a ajutorului pentru investiții în restructurarea livezilor a fost plafonată la 240 000 CZK pe hectar, deși costurile reale puteau ajunge la aproximativ 500 000 CZK și mai mult pentru întreprinderile mari. Având în vedere valoarea maximă posibilă a ajutorului, autoritățile cehe au considerat că, chiar și fără evaluarea scenariului contrafactual, se putea presupune că rata internă de rentabilitate economică a proiectului a fost rezonabilă și că ajutorul nu a condus la creșterea acesteia peste nivelul obișnuit.

([29]) A se vedea considerentele 116 și 122 din decizia de inițiere a procedurii.

(75) Cehia a adăugat, de asemenea, că situația în care întreprinderile mari nu investesc în plantarea de livezi și în infrastructura de irigații prin picurare este foarte nefavorabilă. Autoritățile cehe au explicat că, în Cehia, suprafața livezilor fructifere era în scădere de mult timp, procentul livezilor vechi fiind ridicat și în creștere.

## 5. **OBSERVAȚIILE PREZENTATE DE PĂRȚI TERȚE**

(76) Comisia a primit observații de la cinci părți terțe – toate fiind beneficiari ai ajutorului în cadrul uneia sau al ambelor scheme de ajutoare. Prin urmare, în conformitate cu articolul 1 litera (h) din Regulamentul (UE) 2015/1589, toți aceștia pot fi considerați părți interesate.

(77) Toți acești cinci beneficiari sunt vizați de procedura de recuperare menționată în considerentul 69. Ceilalți doi beneficiari vizați de procedurile de recuperare (RBQ SADY s.r.o. și M+A+J s.r.o.) nu au prezentat observații.

(78) Observațiile transmise de acești cinci beneficiari au confirmat următoarele:

1. Toți cei cinci beneficiari au indicat în cel puțin una dintre cererile lor de ajutor din 2016 și 2017 statutul lor de întreprindere mare, și nu de IMM la momentul acordării ajutorului. În orice caz, statutul lor de întreprindere mare era vizibil din documentația depusă care însoțea cererile de ajutor. Aceștia au susținut că nu le era clar la momentul respectiv că ajutorul era limitat doar la IMM-uri. Ei au adăugat că temeiul juridic național („Principiile de acordare a ajutorului”, considerentul 16) nu includea dimensiunea unui beneficiar printre condițiile de eligibilitate.

2. Toți cei cinci beneficiari au explicat că autoritatea care acordă ajutorul (Fondul de stat pentru intervenții în agricultură) a efectuat ulterior o verificare *ex-post*, care a confirmat că ajutorul a fost utilizat în conformitate cu obiectivul său și nu a identificat abateri sau erori.

3. În ianuarie 2019, Ministerul Agriculturii din Cehia a inițiat procedurile de recuperare cu privire la șapte beneficiari.

4. În deciziile de recuperare adresate unui număr de șapte beneficiari se afirma că ajutorul le-a fost acordat cu încălcarea legislației UE și a temeiului juridic național, din care rezultă că ajutorul respectiv era disponibil numai pentru microîntreprinderi și IMM-uri. Beneficiarii ajutorului nu îndeplineau această condiție.

5. În septembrie 2019, toți cei cinci beneficiari care au prezentat observații cu privire la decizia de inițiere a procedurii au intentat acțiuni separate în fața Tribunalului Municipal de la Praga, solicitând anularea deciziilor de recuperare ale Ministerului Agriculturii din Cehia.

(79) Rezumatul observațiilor privind decizia de inițiere a procedurii:

*Observațiile prezentate de POMONA Těšetice a.s.* ([30])

(80) POMONA Těšetice a.s. a primit ajutor în cadrul ambelor scheme de ajutoare în decembrie 2016.

(81) În observațiile sale, POMONA Těšetice a.s. a susținut că decizia de acordare a creat o încredere legitimă. Societatea susține că ajutorul a fost utilizat în conformitate cu obiectivul stabilit în temeiul juridic.

(82) POMONA Těšetice a.s. a explicat că, pe baza temeiului juridic național („Principiile de acordare a ajutorului”, considerentul 16) nu se putea concluziona că ajutorul trebuia limitat doar la IMM-uri. Societatea a susținut că în cererea de ajutor și-a indicat în mod corect dimensiunea ca fiind aceea de întreprindere mare.

(83) POMONA Těšetice a.s. a inclus în observațiile sale scenariul contrafactual, explicând situația în absența ajutorului și susținând că ajutorul a fost proporțional.

*Observațiile prezentate de ÚSOVSKO EKO s.r.o.* ([31])

(84) ÚSOVSKO EKO s.r.o. a primit ajutor pentru restructurarea livezilor (schema de ajutoare SA.50787) în decembrie 2016 și în decembrie 2017.

([30]) a.s. = „akciová společnost” = societate pe acțiuni.
([31]) s.r.o. = „společnost s ručením omezeným” = societate cu răspundere limitată.

(85) ÚSOVSKO EKO s.r.o. a susținut că a acționat cu bună-credință și a invocat încrederea legitimă, întrucât în cererile de ajutor pentru ambii ani a indicat în mod corect statutul său de întreprindere mare. ÚSOVSKO EKO s.r.o. a prezentat copii ale cererilor sale de ajutor pentru ambii ani, din care reiese că numai cererea de ajutor pentru anul 2017 includea întrebarea privind dimensiunea solicitantului ajutorului. Societatea a indicat dimensiunea de întreprindere mare.

(86) ÚSOVSKO EKO s.r.o. susține că decizia Ministerului Agriculturii privind retragerea ajutorului a fost ilegală, deoarece a încălcat în mod substanțial dispozițiile privind procedurile administrative.

(87) ÚSOVSKO EKO s.r.o. susține că, în perioada cuprinsă între anii 2008 și 2018, temeiul juridic național [„Principiile de acordare a ajutorului" (considerentul 16)] nu prevedea în mod explicit condiția ca beneficiarii să fie IMM-uri. Temeiul juridic național definea beneficiarii eligibili ca fiind „întreprinzători care își desfășoară activitatea în domeniul producției agricole" ([32]). Potrivit ÚSOVSKO EKO s.r.o., numai începând din 2015 temeiul juridic național a făcut trimitere la articolul 14 din Regulamentul (UE) nr. 702/2014 ([33]), dar fără a exclude în mod explicit întreprinderile mari din grupul beneficiarilor eligibili. În plus, definiția beneficiarilor eligibili a rămas neschimbată.

(88) Potrivit ÚSOVSKO EKO s.r.o., în perioada 2015-2017, Ministerul Agriculturii din Cehia nu avea cunoștință de faptul că, în temeiul Regulamentului (UE) nr. 702/2014, ajutorul pentru investiții nu putea fi acordat întreprinderilor mari. Excluderea explicită a apărut în temeiul juridic național abia în 2018 și, începând cu acel an, USOVSKO EKO s.r.o. nu a mai solicitat ajutor.

(89) ÚSOVSKO EKO s.r.o. a inclus în comunicarea către Comisie scenariul contrafactual, explicând situația în absența ajutorului. Societatea consideră că ajutorul a avut un efect stimulativ și a fost proporțional.

*Observațiile prezentate de ÚSOVSKO AGRO s.r.o.*

(90) ÚSOVSKO AGRO s.r.o. a primit ajutor în cadrul ambelor scheme de ajutoare în decembrie 2017.

(91) În observațiile sale, ÚSOVSKO AGRO s.r.o. a susținut că a acționat cu bună-credință și a invocat încrederea legitimă, întrucât în ambele cereri de ajutor a indicat în mod corect statutul său de întreprindere mare. ÚSOVSKO AGRO s.r.o. a depus copii ale cererilor sale de ajutor. În ambele, societatea a indicat dimensiunea de întreprindere mare.

(92) ÚSOVSKO AGRO s.r.o. consideră că decizia Ministerului Agriculturii privind retragerea ajutorului este ilegală, deoarece încalcă în mod substanțial dispozițiile privind procedurile administrative.

(93) La fel ca și ceilalți beneficiari care au prezentat observații cu privire la decizia de inițiere a procedurii, ÚSOVSKO AGRO s.r.o. a susținut, de asemenea, că, între anii 2008 și 2018, temeiul juridic național („Principiile de acordare a ajutorului", considerentul 16) nu prevedea în mod explicit condiția ca beneficiarii să fie IMM-uri. Temeiul juridic național definea beneficiarii eligibili ca fiind „întreprinzători care își desfășoară activitatea în domeniul producției agricole" ([34]). Începând din 2015, temeiul juridic național a făcut trimitere la articolul 14 din Regulamentul (UE) nr. 702/2014, dar fără a exclude în mod explicit întreprinderile mari dintre beneficiarii eligibili. În plus, definiția beneficiarilor eligibili a rămas neschimbată.

(94) Potrivit ÚSOVSKO AGRO s.r.o., în perioada 2015-2017, Ministerul Agriculturii din Cehia nu avea cunoștință de faptul că, în temeiul Regulamentului (UE) nr. 702/2014, ajutorul nu putea fi acordat întreprinderilor mari. O astfel de limitare explicită a apărut în temeiul juridic național abia în 2018 și, începând cu acel an, ÚSOVSKO AGRO s.r.o. nu a mai solicitat ajutor.

(95) ÚSOVSKO AGRO s.r.o. a inclus în comunicare scenariul contrafactual, explicând situația în absența ajutorului. Societatea consideră că ajutorul a avut un efect stimulativ și a fost proporțional.

([32]) Legea nr. 513/1991 Coll., secțiunea 2, ulterior Legea nr. 89/2012 Coll., secțiunea 420.

([33]) Articolul 14 din Regulamentul (UE) nr. 702/2014: „Ajutoare pentru investiții în active corporale sau în active necorporale în exploatații agricole care au legătură cu producția agricolă primară".

([34]) Legea nr. 513/1991 Coll., secțiunea 2, ulterior Legea nr. 89/2012 Coll., secțiunea 420.

*Observațiile prezentate de SADY CZ s.r.o.*

(96) SADY CZ s.r.o. a primit ajutor în cadrul ambelor scheme de ajutoare în decembrie 2017.

(97) SADY CZ s.r.o. a depus copii ale cererilor sale de ajutor. Una dintre acestea a indicat în mod corect că societatea era o întreprindere mare. Potrivit celeilalte cereri de ajutor, societatea era o întreprindere mijlocie. SADY CZ s.r.o. a explicat această discrepanță printr-o eroare administrativă și a susținut această explicație prin extrasul din registrul societăților, care a fost anexat la ambele cereri de ajutor și care demonstra că era o întreprindere mare.

(98) Întrucât dimensiunea întreprinderii a fost indicată în mod corect în (una dintre) cererile de ajutor, SADY CZ s.r.o. susține că, în decizia de inițiere a procedurii, Comisia a săvârșit o eroare atunci când a afirmat că autoritățile cehe „au acordat ajutoare unor întreprinderi mari pe care le-au considerat IMM-uri". Potrivit SADY CZ s.r.o., autoritățile cehe aveau cunoștință de faptul că ajutorul a fost acordat unei întreprinderi mari, întrucât acest lucru era indicat în mod explicit în cererea de ajutor. Prin urmare, autoritățile cehe nu puteau considera acest beneficiar drept un IMM.

(99) Potrivit SADY CZ s.r.o., autoritățile cehe au verificat în mod repetat respectarea condițiilor de acordare a ajutorului.

(100) SADY CZ s.r.o. a afirmat în observațiile cu privire la decizia de inițiere a procedurii că temeiul juridic național („Principiile de acordare a ajutorului", considerentul 16) nu stabilea dimensiunea beneficiarului drept o condiție de eligibilitate.

(101) SADY CZ s.r.o. a susținut în observațiile cu privire la decizia de inițiere a procedurii că ajutorul a avut totuși un efect stimulativ și a fost proporțional și că aceste două condiții au fost verificate de autoritățile cehe. SADY CZ s.r.o. a susținut că, înainte de a solicita ajutorul, a elaborat un document intern intitulat „Intenția de investiții pentru reînnoirea livezilor", în care a evaluat profitabilitatea proiectului și a dovedit efectul stimulativ și proporționalitatea ajutorului (pe baza ratei interne de rentabilitate economică, a valorii actualizate nete, a indicelui de profitabilitate, a perioadei de recuperare a investiției). Acest document nu a fost însă transmis autorității care acordă ajutorul. SADY CZ s.r.o. a inclus acest document în comunicarea sa către Comisie. SADY CZ s.r.o. insistă asupra faptului că nu poate fi sancționată pentru neglijența administrativă a autorităților cehe.

(102) Făcând trimitere la articolul 6 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 702/2014, SADY CZ s.r.o. a sugerat că ajutorul primit în temeiul celor două scheme exceptate pe categorii ar putea fi considerat un ajutor ad-hoc acordat întreprinderilor mari în temeiul articolului citat.

*Observațiile prezentate de Lužanská Zemědělská a.s.*

(103) Lužanská Zemědělská a.s. a primit ajutor pentru restructurarea livezilor în anii 2016 și 2017.

(104) Lužanská Zemědělská a.s. a susținut că formularul de cerere de ajutor din 2016 nu conținea nicio întrebare privind dimensiunea unui solicitant, prin urmare societatea nu și-a putut indica dimensiunea de întreprindere mare. În 2017, formularul de cerere de ajutor includea deja această întrebare, iar Lužanská Zemědělská a.s. a indicat în mod corect că este o întreprindere mare. În ambii ani, societatea a prezentat și un extras din registrul societăților, care demonstra structura acționariatului său.

(105) La fel ca și alte părți terțe care au prezentat observații cu privire la decizia de inițiere a procedurii, Lužanská Zemědělská a.s. a subliniat, de asemenea, că temeiul juridic național („Principiile de acordare a ajutorului", considerentul 16) nu includea dimensiunea beneficiarului printre condițiile de eligibilitate. În plus, făcând trimitere la articolul 6 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 702/2014, Lužanská Zemědělská a.s. susține că regulamentul respectiv permitea în mod explicit acordarea de ajutoare întreprinderilor mari. Astfel, în conformitate cu formularea exactă a Principiilor de acordare a ajutorului, era eligibil pentru a primi ajutor „un întreprinzător care își desfășoară activitatea în domeniul producției agricole" (fără a limita, în plus, dimensiunea solicitantului).

(106) Potrivit Lužanská Zemědělská a.s., Comisia a săvârșit o eroare în decizia de inițiere a procedurii atunci când a afirmat că autoritățile cehe „au acordat ajutor unor întreprinderi mari pe care le-au considerat IMM-uri”. De fapt, autoritățile cehe erau conștiente de faptul că ajutorul a fost acordat unei întreprinderi mari, deoarece dimensiunea întreprinderii Lužanská Zemědělská a.s. a fost indicată în mod explicit în cererea de ajutor pentru anul 2017, iar în anul 2016 a reieșit clar din extrasul din registrul societăților care a fost prezentat.

(107) Lužanská Zemědělská a.s. susține, de asemenea, că, în pofida faptului că în formularul de cerere de ajutor din 2017 și-a indicat dimensiunea de întreprindere mare, iar statutul său de întreprindere mare ar fi trebuit să fie cunoscut de autorități din documentele însoțitoare, în mod oficial, aceasta nu era o întreprindere mare la momentul depunerii cererilor de ajutor din 2016 și 2017. Motivele sunt următoarele:

(a) Lužanská Zemědělská a.s. a devenit parte a Agrofert ([35]) în iulie 2016 și, prin urmare, în conformitate cu modul de redactare al articolului 4 alineatul (2) din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 702/2014, nu își pierduse statutul de IMM atunci când a solicitat ajutor în septembrie 2016 și apoi în septembrie 2017.

(b) Lužanská Zemědělská a.s. a susținut în observațiile sale cu privire la decizia de inițiere a procedurii că articolul respectiv nu trebuie interpretat contrar modului său de redactare, întrucât o astfel de interpretare ar fi contrară cerințelor fundamentale de securitate juridică ale destinatarilor dreptului Uniunii, iar în acest scop face trimitere la Hotărârea în cauza C-310/98, Met-Trans, punctul 32 ([36]).

(c) În plus, Lužanská Zemědělská a.s. a invocat încrederea legitimă, întrucât, în opinia sa, ajutorul era proporțional și avea un efect stimulativ. Potrivit societății, autoritățile cehe au verificat în mod repetat respectarea condițiilor de acordare a ajutorului.

(108) Lužanská Zemědělská a.s. reiterează faptul că nu poate fi sancționată pentru că autoritățile cehe nu au solicitat un scenariu contrafactual. Societatea afirmă că a fost în măsură să își prezinte analiza internă înainte de acordarea ajutorului și că aceasta ar fi o „*abordare foarte formalistă, care ar ignora complet realitatea economică și, mai ales, scopul pentru care ajutorul este acordat în practică*”.

(109) Societatea a inclus în observațiile sale analiza financiară și de profitabilitate a proiectului de investiții. Comisia observă că aceste documente poartă data de 11 martie 2021, adică după acordarea ajutorului și după revocarea deciziilor de acordare de către autoritatea care acordă ajutorul și inițierea procedurii de recuperare. Această dată coincide cu data prezentării observațiilor cu privire la decizia de inițiere a procedurii și nu există niciun indiciu cu privire la momentul elaborării efective.

(110) Lužanská Zemědělská a.s. a mai susținut că, în conformitate cu articolul 6 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 702/2014, un astfel de ajutor este disponibil și pentru întreprinderile mari ca ajutor ad-hoc.

## 6. **TRANSMITEREA OBSERVAȚIILOR PĂRȚILOR TERȚE CĂTRE CEHIA**

(111) În conformitate cu articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2015/1589, Comisia a transmis Cehiei observațiile părților terțe prin scrisoarea din 25 aprilie 2022 și a invitat Cehia să își prezinte observațiile în termen de o lună de la data scrisorii.

(112) Autoritățile cehe au răspuns prin scrisoarea din 23 mai 2022 și apoi au transmis informații suplimentare prin scrisoarea din 24 august 2022.

(113) În prima scrisoare, din data de 23 mai 2022, Cehia a confirmat că argumentele prezentate de părțile terțe erau foarte asemănătoare cu cele invocate de acestea în cadrul procedurilor judiciare naționale, pe care toate le-au inițiat împotriva deciziilor de recuperare ale Ministerului Agriculturii din Cehia.

([35]) Întreprindere mare.
([36]) Hotărârea din 23 martie 2000, Met-Trans, cauzele conexate C-310/98 și C-406/98, EU:C:2000:154, punctul 32.

(114) Cehia a fost de acord cu argumentul părților terțe potrivit căruia ajutorul a fost utilizat în conformitate cu obiectivele sale, în pofida faptului că a fost acordat unor întreprinderi mari care erau neeligibile în cadrul schemelor exceptate pe categorii și într-un moment în care nu a fost notificat niciun ajutor pentru întreprinderile mari. Autoritățile cehe au fost de acord, de asemenea, cu faptul că ajutorul a avut un efect stimulativ în pofida absenței scenariului contrafactual, deoarece astfel de investiții nu ar fi fost realizate fără ajutor, în principal din cauza costurilor ridicate. Totodată, autoritățile cehe au reiterat că, în pofida absenței evaluării scenariului contrafactual, rata internă de rentabilitate economică a proiectelor a fost rezonabilă, iar ajutorul nu a condus la creșterea acesteia peste nivelurile obișnuite.

(115) În ceea ce privește absența raportată a restricției explicite privind dimensiunea beneficiarilor eligibili în temeiul juridic național, Cehia a reiterat faptul că intenția și sensul temeiului juridic au fost de a acorda ajutor exclusiv IMM-urilor. În acest scop, temeiul juridic național din anii 2016 și 2017 prevedea că ajutorul era acordat în temeiul articolului 14 din Regulamentul (UE) nr. 702/2014, ceea ce înseamnă că acesta era disponibil numai pentru IMM-uri. Autoritățile cehe au subliniat că niciunul dintre beneficiarii vizați de recuperarea ajutorului nu a contestat faptul că erau întreprinderi mari și, prin urmare, autoritățile cehe au inițiat procedurile de recuperare.

(116) În ceea ce privește stadiul celor șapte proceduri judiciare naționale, autoritățile cehe au informat că, la data scrisorii respective, în cinci cauze, Tribunalul Municipal de la Praga se pronunțase deja și respinsese cererile. Doi reclamanți (Sady CZ s.r.o. și Lužanská Zemědělská a.s.) și-au retras cererile. Într-o singură cauză rămasă (RBQ SADY s.r.o.), hotărârea Tribunalului era pendinte.

(117) Autoritățile cehe au explicat că, în toate hotărârile pronunțate, Tribunalul Municipal de la Praga a constatat că Ministerul Agriculturii a emis în mod corect deciziile de recuperare. În același timp, Tribunalul a făcut trimitere la articolul 15 alineatul (3) litera (c) din Legea nr. 218/2000 Coll. privind normele bugetare, astfel cum era în vigoare la momentul inițierii procedurilor de recuperare. Această dispoziție prevedea că rambursarea unei subvenții care a fost deja plătită în contul beneficiarului nu poate fi dispusă dacă motivul recuperării era că ajutorul a fost acordat cu încălcarea dreptului Uniunii sau a dreptului național. Astfel, Tribunalul Municipal de la Praga a constatat că, deși Ministerul Agriculturii era obligat să inițieze proceduri de recuperare a ajutorului, articolul 15 alineatul (3) litera (c) din Legea nr. 218/2000 Coll., astfel cum era în vigoare la momentul inițierii recuperării, împiedică ministerul să execute recuperarea efectivă a unui astfel de ajutor.

(118) În scrisoarea din 24 august 2022, autoritățile cehe au explicat că articolul 15 alineatul (3) din Legea nr. 218/2000 Coll. a fost modificat începând cu 1 ianuarie 2022, iar litera (c) a fost eliminată.

(119) Cu toate acestea, autoritățile cehe au susținut că, astfel cum a constatat Tribunalul Municipal de la Praga, în pofida modificării, principiul securității juridice împiedică recuperarea ajutorului acordat, întrucât modificarea Legii nr. 218/2000 Coll. nu poate fi aplicată retroactiv.

## 7. EVALUAREA JURIDICĂ A AJUTORULUI

### 7.1. Existența unui ajutor în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE

(120) În conformitate cu articolul 107 alineatul (1) din TFUE, „[c]u excepția derogărilor prevăzute de tratate, sunt incompatibile cu piața internă ajutoarele acordate de state sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producerii anumitor bunuri, în măsura în care acestea afectează schimburile comerciale dintre statele membre”.

(121) În decizia sa de inițiere a procedurii ([37]), Comisia a ajuns la concluzia preliminară că sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din TFUE și, prin urmare, schemele notificate SA.50787 și SA.50837 constituiau ajutor de stat în sensul articolului respectiv.

(122) Această concluzie preliminară nu a fost pusă sub semnul întrebării în niciuna dintre observațiile primite de la părțile terțe și de la Cehia. În plus, Cehia însăși a notificat schemele ca măsuri de ajutor de stat.

([37]) A se vedea considerentele 58-62 din decizia de inițiere a procedurii.

(123) Prin urmare, pentru ca o măsură să fie calificată drept ajutor în sensul articolului menționat, este necesar ca toate condițiile următoare să fie îndeplinite: (i) măsura trebuie să fie imputabilă statului și să fie finanțată din resurse de stat; (ii) măsura trebuie să confere un avantaj beneficiarului său; (iii) acest avantaj trebuie să fie selectiv și (iv) măsura trebuie să denatureze concurența sau să amenințe să denatureze concurența și să afecteze schimburile comerciale dintre statele membre.

(124) Având în vedere faptul că măsurile de ajutor notificate sunt reglementate de un act pe baza căruia, fără a fi necesare măsuri suplimentare de punere în aplicare (considerentul 16), se pot acorda ajutoare individuale întreprinderilor definite în cadrul actului în mod general și abstract (secțiunile 2.2.3, 2.2.4, 2.3 și 2.4), Comisia consideră că acestea sunt scheme de ajutoare în sensul punctului (35) subpunctul 4 din Orientările din 2014. Schemele pot fi considerate compatibile cu piața internă numai dacă pot beneficia de una dintre derogările prevăzute în TFUE (a se vedea și secțiunea 7.2).

(125) Schemele sunt imputabile statului deoarece se bazează pe actele juridice descrise în considerentul 16 și sunt puse în aplicare de o autoritate de stat (considerentul 19). Ele sunt plătite de la bugetul de stat, așadar prin intermediul resurselor de stat (considerentul 19).

(126) Schemele conferă un avantaj beneficiarilor lor sub formă de granturi directe (considerentul 19). Ele scutesc astfel beneficiarii respectivi de costuri pe care ar trebui să le suporte în condiții normale de piață.

(127) Schemele sunt selective, deoarece ajutoarele se acordă numai anumitor întreprinderi, în special întreprinderilor care își desfășoară activitatea în domeniul producției agricole primare.

(128) Potrivit jurisprudenței Curții de Justiție, ajutoarele acordate unei întreprinderi par să afecteze schimburile comerciale dintre statele membre atunci când întreprinderea respectivă funcționează pe o piață deschisă schimburilor comerciale din interiorul UE ([38]). Beneficiarii ajutoarelor își desfășoară activitatea în sectorul producției agricole primare, în care au loc schimburi comerciale în interiorul UE ([39]). Așadar, sectorul în cauză este deschis concurenței la nivelul UE și, prin urmare, este sensibil la orice măsură adoptată în favoarea producției în unul sau mai multe state membre. Prin urmare, schema în cauză riscă să denatureze concurența și să afecteze schimburile comerciale dintre statele membre.

(129) Prin urmare, Comisia confirmă concluziile sale preliminare enunțate în considerentele 58-62 din decizia de inițiere a procedurii și reiterează faptul că ajutorul acordat în cadrul celor două scheme constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

### 7.2. **Existența unor scheme de ajutor**

(130) Conform articolului 1 litera (d) din Regulamentul (UE) 2015/1589, o „schemă de ajutor" este definită ca fiind orice act în baza căruia, fără a fi necesare măsuri suplimentare de punere în aplicare, pot fi acordate alocări individuale de ajutor întreprinderilor definite în mod general și abstract.

(131) În decizia sa de inițiere a procedurii ([40]), Comisia a concluzionat, de asemenea, cu titlu preliminar, că ambele măsuri de ajutor SA.50787 și SA.50837 constituiau scheme în sensul definiției respective și al punctului (35) subpunctul 4 din Orientările din 2014, întrucât temeiul lor juridic nu impunea măsuri suplimentare de punere în aplicare pentru acordarea ajutorului, iar beneficiarii erau definiți în mod general și abstract. Același temei juridic și aceeași concluzie privind existența schemelor se aplică și schemelor de ajutoare exceptate pe categorii SA.46621 (2016/XA) și SA.46972 (2016/XA), care erau aplicabile la momentul acordării ilegale a ajutorului pentru întreprinderi mari în 2016 și 2017.

(132) În ceea ce privește calificarea măsurilor de ajutor drept scheme, două părți terțe – SADY CZ s.r.o. (considerentul 102) și Lužanská Zemědělská a.s. (considerentul 110) au susținut că ajutorul care le-a fost acordat constituia, de fapt, ajutor ad-hoc în temeiul articolului 6 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 702/2014.

(133) În ceea ce privește acest argument, Comisia reamintește mai întâi definiția unui ajutor ad-hoc. Conform articolului 2 punctul 13 din Regulamentul (UE) nr. 702/2014, „*ajutor ad-hoc*" înseamnă ajutorul care nu este acordat pe baza unei scheme de ajutoare.

([38]) A se vedea în special Hotărârea din 13 iulie 1988, Republica Franceză/Comisia Comunităților Europene, C-102/87, EU:C:1988:391.
([39]) În 2022, comerțul agroalimentar al UE s-a ridicat la 401,5 miliarde EUR în cursul anului (sursa: Eurostat).
([40]) A se vedea considerentul 63 din decizia de inițiere a procedurii.

(134) Cu toate acestea, în cazul de față, Comisia observă că ajutorul primit de SADY CZ s.r.o. și Lužanská Zemědělská a.s. a fost acordat pe baza normelor naționale ale programului de subvenționare (temeiul juridic menționat în considerentul 16), fără a fi necesare măsuri suplimentare de punere în aplicare. De fapt, ajutorul pentru întreprinderile mari a fost acordat în mod eronat în contextul schemelor exceptate pe categorii, care, în realitate, erau deschise numai IMM-urilor. Nu a existat niciun ajutor ad-hoc individual pentru întreprinderi mari notificat Comisiei înainte ca ajutorul să fie acordat acestor beneficiari. Singura notificare care a vizat întreprinderile mari a fost cea prin care Cehia a notificat schemele SA.50787 și SA.50837, după acordarea ajutorului către întreprinderile mari. Ajutorul acordat întreprinderilor mari în 2016 și 2017 s-a bazat pe același temei juridic național care se aplica și schemelor exceptate pe categorii și care a fost, de asemenea, indicat ulterior în notificarea schemelor SA.50787 și SA.50837. Cu alte cuvinte, ajutoarele acordate în cadrul acestor scheme notificate au fost puse în aplicare în trecut, deși niciun ajutor sau schemă ad-hoc nu a fost notificat(ă) Comisiei înainte de punerea lor în aplicare și, de asemenea, ele nu intrau sub incidența Regulamentului (UE) nr. 702/2014 privind exceptarea pe categorii, din motivele prezentate mai jos (considerentele 138-164).

(135) Temeiul juridic național oferă elementele esențiale ale ajutorului (costurile eligibile și intensitățile ajutorului) și definește beneficiarii într-un mod abstract și general. Pe această bază, autoritățile cehe au acordat ajutor beneficiarilor fără nicio marjă de apreciere care să le permită să influențeze elementele esențiale ale ajutorului și condițiile în care acesta a fost acordat. Având în vedere explicația prezentată de autoritățile cehe (considerentul 68), Comisia consideră că acordarea de ajutoare întreprinderilor mari pe baza schemelor exceptate pe categorii a fost rezultatul unei erori administrative, și nu exercitarea vreunei puteri discreționare.

(136) Prin urmare, Comisia concluzionează că ajutorul acordat în mod ilegal unor întreprinderi mari înainte de notificarea schemelor SA.50787 și SA.50837, dar în conformitate cu temeiul lor juridic și în condiții de egalitate cu ajutorul acordat IMM-urilor în baza respectivului temei juridic a fost acordat în contextul a două scheme de ajutor în sensul articolului 1 litera (d) din Regulamentul (UE) 2015/1589. În consecință, Comisia nu acceptă argumentul invocat de SADY CZ s.r.o. și Lužanská Zemědělská a.s. potrivit căruia ajutorul care le-a fost acordat ar putea constitui ajutor ad-hoc în temeiul articolului 6 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 702/2014 (a se vedea și considerentele 142-164).

(137) În orice caz, Comisia nu poate accepta ca fiind compatibil ajutorul *ad-hoc* care nu îndeplinește toate condițiile de compatibilitate prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 702/2014 (a se vedea considerentele 149-161).

### 7.3. **Clasificarea schemelor drept ajutor ilegal**

(138) În decizia sa de inițiere a procedurii, Comisia a considerat că ajutorul a fost acordat întreprinderilor mari fără notificarea prealabilă a Comisiei în temeiul articolului 108 alineatul (3) din TFUE ([41]). În același timp, ajutorul acordat întreprinderilor mari nu putea fi considerat compatibil în cadrul schemelor exceptate pe categorii, întrucât articolul 14 din Regulamentul (UE) nr. 702/2014 se aplica numai IMM-urilor. În consecință, avizul preliminar al Comisiei a fost că un astfel de ajutor acordat întreprinderilor mari constituie un ajutor nou, ilegal în sensul articolului 1 litera (f) din Regulamentul (UE) 2015/1589.

(139) În observațiile lor cu privire la decizia de inițiere a procedurii, atât Cehia, cât și părțile terțe au confirmat că ajutorul a fost acordat unor întreprinderi mari înainte de data notificării către Comisie a schemelor de ajutoare SA.50787 și SA.50837.

(140) Comisia reamintește că două părți terțe – SADY CZ s.r.o. (considerentul 102) și Lužanská Zemědělská a.s. (considerentul 110) au sugerat că ajutorul care le-a fost acordat constituia, de fapt, ajutor ad-hoc în temeiul articolului 6 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 702/2014. În consecință, în opinia lor, un astfel de ajutor nu ar fi calificat drept ajutor ilegal, deoarece schemele exceptate pe categorii au fost publicate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 702/2014.

([41]) A se vedea considerentele 64-65 din decizia de inițiere a procedurii.

(141) Pentru analiza acestei afirmații, Comisia face trimitere la articolul 3 din Regulamentul (UE) nr. 702/2014, care a stabilit condițiile de exceptare a ajutoarelor de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din TFUE. Articolul respectiv prevedea că schemele de ajutoare, ajutoarele individuale acordate în cadrul schemelor de ajutoare și ajutoarele ad-hoc sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (2) sau (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat dacă ajutoarele respective îndeplinesc toate condițiile prevăzute în capitolul I din regulamentul menționat, precum și condițiile specifice corespunzătoare categoriei de ajutoare relevante prevăzute în capitolul III din regulamentul menționat.

(142) Prin urmare, Comisia evaluează dacă ajutorul acordat SADY CZ s.r.o. și Lužanská Zemědělská a.s. și, prin analogie, și altor întreprinderi mari, putea fi considerat ajutor ad-hoc în temeiul articolelor 1 și 6 din Regulamentul (UE) nr. 702/2014.

7.3.1. *Domeniul de aplicare al beneficiarilor în temeiul Regulamentului (UE) nr. 702/2014*

(143) Articolul 1 din Regulamentul (UE) nr. 702/2014 stabilește domeniul de aplicare al regulamentului respectiv.

(144) Conform articolului 1 alineatul (1) litera (a) punctul (i) din Regulamentul (UE) nr. 702/2014, regulamentul respectiv se aplica ajutoarelor în favoarea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) care își desfășurau activitatea în sectorul agricol, și anume în producția agricolă primară, prelucrarea de produse agricole și comercializarea de produse agricole, cu excepția articolelor 14, 15, 16, 18 și 23 și a articolelor 25-28, care se aplicau numai IMM-urilor care își desfășurau activitatea în domeniul producției agricole primare.

(145) Comisia reamintește că articolul 14 din Regulamentul (UE) nr. 702/2014 prevedea condițiile ajutoarelor în favoarea investițiilor legate de producția agricolă primară și, prin urmare, constituia temeiul juridic pentru ambele scheme exceptate pe categorii SA.46621 (2016/XA) și SA.46972 (2016/XA). Astfel cum s-a menționat mai sus (considerentul 134), ajutorul pentru întreprinderile mari a fost acordat în mod eronat de autoritățile cehe în contextul schemelor exceptate pe categorii, care, în realitate, erau deschise numai IMM-urilor. Ajutorul acordat întreprinderilor mari în 2016 și 2017 s-a bazat pe același temei juridic național care se aplica și schemelor exceptate pe categorii și care a fost, de asemenea, indicat ulterior în notificarea schemelor SA.50787 și SA.50837. Cu alte cuvinte, ajutoarele acordate în cadrul acestor scheme notificate au fost puse în aplicare în trecut, deși niciun ajutor ad-hoc sau schemă nu a fost notificat(ă) Comisiei înainte de punerea lor în aplicare și, de asemenea, ele nu intrau sub incidența Regulamentului (UE) nr. 702/2014 privind exceptarea pe categorii, din motivele prezentate mai jos.

(146) Conform articolului 1 literele (b)-(e) din Regulamentul (UE) nr. 702/2014, următoarele categorii de ajutoare puteau fi acordate tuturor întreprinderilor, fără aplicarea limitei privind dimensiunea:

„(b) ajutoarele pentru investiții care vizează conservarea patrimoniului cultural și natural aflat în cadrul exploatațiilor agricole;

(c) ajutoarele pentru repararea daunelor provocate de dezastre naturale în sectorul agricol;

(d) ajutoarele pentru cercetare și dezvoltare în sectoarele agricol și forestier;

(e) ajutoarele pentru sectorul forestier.”

(147) În ceea ce privește alte categorii de ajutoare incluse în Regulamentul (UE) nr. 702/2014, articolul 1 alineatul (1) litera (a) punctul (i) din Regulamentul (UE) nr. 702/2014 nu prevedea nicio derogare de la restricția prin care se limita acordarea ajutoarelor la IMM-uri în temeiul articolelor 14, 15, 16, 18, 23 și 28-25.

(148) Rezultă că numai categoriile de ajutoare enumerate la articolul 1 literele (b)-(e) din Regulamentul (UE) nr. 702/2014 erau disponibile pentru întreprinderile mari, fie pe baza schemei exceptate pe categorii, fie ca ajutoare ad-hoc. Toate celelalte tipuri de ajutoare care intrau în domeniul de aplicare al regulamentului respectiv, inclusiv al articolului 14, erau limitat la IMM-uri. Acest fapt este suficient în sine pentru a se respinge pretenția de calificare a ajutorului acordat întreprinderilor mari drept ajutor ad-hoc în temeiul Regulamentului (UE) nr. 702/2014.

(149) În plus, Comisia reamintește că, în conformitate cu articolul 3 din Regulamentul (UE) nr. 702/2014, schemele de ajutoare, ajutoarele individuale acordate în cadrul schemelor de ajutoare și ajutoarele ad-hoc sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (2) sau (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat dacă ajutoarele respective îndeplinesc toate condițiile prevăzute în regulamentul respectiv.

(150) Conform articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 702/2014, Regulamentul (UE) nr. 702/2014 se aplica numai ajutoarelor care aveau un efect stimulativ.

(151) Conform articolului 6 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 702/2014, se consideră că ajutoarele au un efect stimulativ dacă beneficiarul a înaintat statului membru în cauză o cerere de ajutor scrisă înainte de demararea lucrărilor de execuție a proiectului sau a activității.

(152) În decizia de inițiere a procedurii, Comisia nu a pus sub semnul întrebării faptul că cererile de ajutor au fost depuse în mod corect, iar investigația a confirmat că această condiție a fost îndeplinită și că nu s-a acordat niciun ajutor fără ca cererea de ajutor să fi fost depusă înaintea acordării ajutorului.

(153) Conform articolului 6 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 702/2014, se consideră că ajutoarele ad-hoc acordate întreprinderilor mari au un efect stimulativ dacă, în plus față de faptul că se asigură de îndeplinirea condiției prevăzute la alineatul (2) [de la același articol], statul membru a verificat, înainte de a acorda ajutorul ad-hoc în cauză, că documentația pregătită de beneficiar arată că ajutorul va avea drept rezultat una sau mai multe dintre situațiile enumerate la alineatul (3) literele (a)-(d) de la articolului respectiv.

(154) Conform considerentului 24 din Regulamentul (UE) nr. 702/2014, în ceea ce privește ajutoarele ad-hoc care fac obiectul regulamentului respectiv acordate unui beneficiar care este o întreprindere mare, statul membru trebuia să se asigure, în plus față de condițiile referitoare la efectul stimulativ aplicabile IMM-urilor, că beneficiarul a analizat, într-un document intern înainte de cererea de ajutor, viabilitatea proiectului sau a activității care beneficiază de ajutor în cazul acordării, respectiv al neacordării ajutorului. Statul membru trebuia să verifice dacă respectivul document intern confirma o creștere substanțială a domeniului de aplicare al proiectului sau al activității, o creștere substanțială a sumei totale cheltuite de beneficiar pentru proiectul sau activitatea care beneficiază de ajutor sau o creștere substanțială a ritmului de finalizare a proiectului sau a activității în cauză. Efectul stimulativ ar fi trebuit să poată fi stabilit, de asemenea, pe baza faptului că, în absența ajutorului, proiectul de investiții sau activitatea nu s-ar fi realizat ca atare în regiunea rurală în cauză.

(155) În opinia Comisiei, documentul descris în considerentul 24 din Regulamentul (UE) nr. 702/2014 și solicitat în temeiul articolului 6 alineatul (3) din regulamentul respectiv era, de fapt, în esență, echivalent cu scenariul contrafactual. În plus, la fel ca pentru scenariul contrafactual, statul membru avea obligația de a verifica, înainte de acordarea ajutorului ad-hoc, că documentația pregătită de beneficiar arăta că ajutorul va avea drept rezultat una sau mai multe dintre situațiile enumerate la alineatul (3) literele (a)-(d) de la articolul menționat.

(156) În decizia de inițiere a procedurii, Comisia și-a exprimat îndoiala cu privire la faptul că beneficiarii, care erau întreprinderi mari la momentul acordării ajutorului, au prezentat scenariul contrafactual ([42]).

(157) În cursul investigației, autoritățile cehe nu au furnizat informații care să indice că au verificat, înainte de acordarea ajutorului, dacă documentația pregătită de beneficiar arăta că ajutorul îndeplinește condițiile prevăzute la articolul 6 alineatul (3) literele (a)-(d) din Regulamentul (UE) nr. 702/2014. Mai degrabă, explicația anterioară a autorităților cehe potrivit căreia ajutorul a fost acordat unor întreprinderi mari deoarece acestea au fost considerate în mod incorect IMM-uri confirmă, în opinia Comisiei, că în acest caz nu au fost aplicate condițiile specifice ajutorului pentru întreprinderile mari.

([42]) A se vedea considerentul 115 din decizia de inițiere a procedurii.

(158) SADY CZ s.r.o. și Lužanská Zemědělská a.s., cei doi beneficiari care au invocat argumentul privind ajutorul ad-hoc în temeiul articolului 6 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 702/2014, nu au precizat dacă au prezentat documentele interne necesare în temeiul articolului 6 alineatul (3) din regulamentul respectiv pentru evaluarea *ex ante* de către autoritățile naționale. Cu toate acestea, cele două societăți au prezentat Comisiei copii ale cererilor lor de ajutor, care permit să se concluzioneze că o astfel de documentație nu era inclusă în cererile de ajutor. Același lucru este valabil și pentru toate celelalte întreprinderi mari care au prezentat observații cu privire la decizia de inițiere a procedurii. Autoritățile cehe nu au precizat în observațiile lor dacă au obținut sau nu documentele interne necesare în temeiul articolului 6 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 702/2014 pentru evaluarea *ex ante*. Acestea s-au limitat la a considera că ajutorul acordat întreprinderilor mari îndeplinea criteriul efectului stimulativ și era proporțional (considerentele 71-74). Prin urmare, Comisia concluzionează că autoritățile statului membru nu au verificat *ex ante* conformitatea cu articolul 6 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 702/2014.

(159) Conform articolului 6 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 702/2014, prin derogare de la alineatele (2) și (3) de la același articol, se consideră că măsurile sub formă de avantaje fiscale au un efect stimulativ dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alineatul respectiv. Ajutoarele care fac obiectul investigației au fost acordate sub formă de grant direct, și nu ca avantaj fiscal. Prin urmare, această derogare nu se aplica.

(160) De asemenea, nu se aplica nici derogarea de la efectul stimulativ prevăzută la articolul 6 alineatul (5) din Regulamentul (UE) nr. 702/2014, care enumera categoriile de ajutoare care nu trebuiau să aibă sau care se presupunea că au un efect stimulativ. Ajutorul în favoarea investițiilor nu făcea obiectul derogării respective.

(161) Din acest motiv, Comisia concluzionează că nu au fost îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 6 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 702/2014 și, în consecință, în conformitate cu articolul 3 din același regulament, Regulamentul (UE) nr. 702/2014 nu se putea aplica ajutorului respectiv.

(162) În consecință, Comisia nu acceptă argumentul invocat de SADY CZ s.r.o. și Lužanská Zemědělská a.s. potrivit căruia ajutorul care le-a fost acordat (sau care a fost acordat altor întreprinderi mari) constituie ajutor ad-hoc în temeiul articolului 6 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 702/2014.

7.3.2. *Concluzie*

(163) Având în vedere că un astfel de ajutor nu îndeplinea toate condițiile prevăzute în capitolul I din Regulamentul (UE) nr. 702/2014, în conformitate cu articolul 3 din același regulament ([43]), acesta nu putea fi exceptat de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din TFUE.

(164) Comisia concluzionează că autoritățile cehe nu și-au îndeplinit obligația prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din TFUE, deoarece au acordat ajutorul pentru investiții unor beneficiari înainte de notificarea și aprobarea acestuia de către Comisie. Prin urmare, Comisia susține că un astfel de ajutor trebuie considerat ajutor ilegal în sensul articolului 1 litera (f) din Regulamentul (UE) 2015/1589.

7.4. **Compatibilitatea ajutorului cu piața internă**

(165) Conform articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, ajutoarele pot fi considerate compatibile cu piața internă dacă se constată că acestea facilitează dezvoltarea anumitor activități economice sau a anumitor regiuni economice, în cazul în care nu modifică în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun.

(166) În decizia sa de inițiere a procedurii, Comisia a efectuat o examinare detaliată a compatibilității celor două scheme SA.50787 și SA.50837 (inclusiv a ajutorului deja pus în aplicare în favoarea unor întreprinderi mari) cu ([44]) normele Uniunii privind ajutoarele de stat aplicabile la momentul respectiv. În cazul de față, acestea erau partea I. („Principiile comune de evaluare") și partea II. secțiunea 1.1.1.1. („Ajutoarele pentru investiții în active corporale și necorporale în exploatații agricole care au legătură cu producția agricolă primară") din Orientările din 2014, care erau în vigoare la momentul la care ajutoarele au fost acordate ([45]) unor întreprinderi mari.

([43]) A se vedea și Hotărârea din 5 martie 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, punctul 59.
([44]) A se vedea considerentele 70-89 din decizia de inițiere a procedurii.
([45]) A se vedea considerentul 69 din decizia de inițiere a procedurii.

(167) În ceea ce privește compatibilitatea schemelor cu condițiile specifice prevăzute pentru ajutoarele pentru investiții în secțiunea 1.1.1.1 din Orientările din 2014, Comisia a concluzionat, cu titlu preliminar, că ambele scheme (inclusiv ajutoarele deja puse în aplicare pentru întreprinderi mari) îndeplinesc aceste condiții.

(168) În ceea ce privește evaluarea compatibilității schemelor cu principiile comune de evaluare în temeiul articolului 107 alineatul (3) din TFUE, prevăzute în partea I a Orientărilor din 2014, Comisia a ajuns la concluzii preliminare diferite în ceea ce privește ajutorul acordat înainte de notificarea sa și ajutorul care urma să fie acordat numai după aprobarea și notificarea deciziei Comisiei către Cehia.

(169) Deși avizul preliminar al Comisiei a confirmat că acest din urmă ajutor respectă principiile comune de evaluare ([46]), nu s-a ajuns la aceeași concluzie și în ceea ce privește ajutoarele deja acordate întreprinderilor mari înainte de notificarea acestora. Mai precis, Comisia și-a exprimat îndoiala cu privire la proporționalitatea unui astfel de ajutor și a prezentat efectul stimulativ ([47]).

(170) Comisia reamintește că au existat îndoieli cu privire la faptul că întreprinderile mari – care au primit ajutoare în mod eronat în contextul schemelor exceptate pe categorii și care, în esență, au pus în aplicare schemele SA.50787 și SA.50837 înainte de notificare – au prezentat scenariul contrafactual și că ajutorul acordat a respectat abordarea bazată pe costurile suplimentare nete prevăzută la punctele (95)-(97) din Orientările din 2014. Comisia a motivat că, în absența probabilă a scenariului contrafactual, autoritățile cehe nu au putut confirma faptul că valoarea ajutorului era proporțională și corespundea costurilor suplimentare nete de punere în aplicare a investiției în zona în cauză, prin comparația cu scenariul fără ajutor.

(171) Comisia reamintește că toți beneficiarii care au prezentat observații cu privire la decizia de inițiere a procedurii au indicat, cel puțin în una dintre cererile lor de ajutor din 2016 și 2017, că aveau statut de întreprindere mare și nu de IMM la momentul acordării ajutorului. În orice caz, statutul lor de întreprindere mare era vizibil din documentația depusă care însoțea cererile de ajutor.

(172) Toți beneficiarii care și-au prezentat observațiile cu privire la decizia de inițiere a procedurii au confirmat, de asemenea, că autoritățile cehe nu au solicitat scenariul contrafactual, în pofida faptului că ei au indicat în cererile de ajutor sau în documentele însoțitoare că sunt întreprinderi mari.

(173) Toți beneficiarii care au prezentat observații cu privire la decizia de inițiere a procedurii (considerentele 76-110) au susținut că ajutorul a avut un efect stimulativ, în pofida absenței scenariului contrafactual și a verificării acestuia de către autoritățile cehe. Majoritatea dintre aceștia au inclus un astfel de scenariu contrafactual în comunicarea către Comisie. Această opinie a beneficiarilor care au prezentat observații cu privire la decizia de inițiere a procedurii a fost susținută de autoritățile cehe (considerentul 71).

(174) Comisia evaluează argumentele privind prezența unui efect stimulativ prin prisma punctelor relevante din partea I secțiunea 3.4 din Orientările din 2014.

(175) Conform punctului (70) din Orientările din 2014, ajutorul nu reprezintă un stimulent pentru beneficiar în cazul în care lucrul la proiectul sau activitatea relevantă a început deja înainte ca cererea de acordare a ajutorului să fie depusă de către beneficiar la autoritățile naționale.

(176) Conform punctului (72) din Orientările din 2014, pe lângă informațiile prevăzute la punctul (71) din orientările respective, întreprinderile mari trebuiau să descrie în cererea de ajutor ce s-ar fi întâmplat în absența ajutorului, situație care este descrisă ca fiind scenariul contrafactual sau proiectul sau activitatea alternativă, și să prezinte documente justificative în sprijinul scenariului descris în cerere.

(177) În plus, conform punctului (73) din Orientările din 2014, atunci când a primit cererea de ajutor, autoritatea care acordă ajutorul trebuia să verifice credibilitatea scenariului contrafactual și să confirme că ajutorul avea efectul stimulativ necesar.

([46]) A se vedea considerentul 102 din decizia de inițiere a procedurii.

([47]) A se vedea considerentele 116 și 122 din decizia de inițiere a procedurii.

(178) Copiile cererilor de ajutor și documentele însoțitoare transmise Comisiei confirmă faptul că întreprinderile mari beneficiare care au prezentat observații cu privire la decizia de inițiere a procedurii au depus cererile de ajutor înainte de acordarea ajutorului.

(179) Cu toate acestea, investigația a confirmat fără îndoială că niciuna dintre cererile de ajutor ale întreprinderilor mari nu a inclus scenariul contrafactual. Rezultă că autoritățile cehe nu au verificat și nu au confirmat, înainte de a acorda ajutorul unor întreprinderi mari, că ajutorul acordat acestora avea un efect stimulativ.

(180) Din punctele (72) și (73) din Orientările din 2014 rezultă că ambele condiții trebuiau să fie îndeplinite înainte de acordarea ajutorului, și anume că situația în absența ajutorului trebuia să fie descrisă de solicitantul ajutorului în cererea de ajutor și trebuia să fie verificată de autoritatea care acordă ajutorul înainte de acordarea ajutorului. În cazul în care aceste două condiții nu sunt îndeplinite, prezența efectului stimulativ rămâne ipotetică și nu este dovedită.

(181) Comisia subliniază că efectul stimulativ al ajutorului nu poate fi prezumat, ci trebuie demonstrat de solicitantul ajutorului și confirmat de autoritatea care acordă ajutorul înainte de acordarea ajutorului. În plus, punctul (72) din Orientările din 2014 impunea ca scenariul contrafactual să fie descris în cererea de ajutor. La acest punct și la niciun alt punct din Orientările din 2014 nu se prevedea o demonstrare alternativă a scenariului contrafactual. Prin urmare, Comisia nu poate accepta sau evalua scenariile contrafactuale *ex post* pe care întreprinderile mari beneficiare le-au prezentat odată cu observațiile lor cu privire la decizia de inițiere a procedurii.

(182) În consecință, opinia preliminară potrivit căreia ajutorul nu a avut un efect stimulativ este confirmată.

(183) În ceea ce privește criteriul proporționalității, Comisia reamintește normele care se aplicau ajutorului în cauză la momentul acordării acestuia unor întreprinderi mari:

(184) Conform punctului (95) din Orientările din 2014, în cazul ajutoarelor pentru investiții acordate întreprinderilor mari în cadrul schemelor de ajutoare notificate, statele membre trebuiau să se asigure că cuantumul ajutorului este limitat la minimum, folosind „abordarea pe baza costurilor nete suplimentare”.

(185) Conform punctului (97) din Orientările din 2014, statul membru trebuia să se asigure că cuantumul ajutorului corespunde costurilor suplimentare nete de execuție a investiției în zona respectivă, comparativ cu scenariul contrafactual în absența ajutorului. În acest scop, metoda prevăzută la punctul (96) din orientările respective trebuia utilizată împreună cu intensitățile maxime ale ajutoarelor ca valoare-plafon. În plus, cuantumul ajutorului nu putea să depășească minimul necesar pentru ca proiectul să devină suficient de profitabil, de exemplu nu putea să conducă la creșterea ratei sale de rentabilitate a investiției („ROI”) peste ratele normale ale rentabilității aplicate de întreprinderea în cauză în alte proiecte de investiții de natură similară sau, dacă aceste rate nu erau disponibile, la creșterea ROI peste costul capitalului întreprinderii în ansamblu sau peste ratele de rentabilitate înregistrate de regulă în sectorul respectiv.

(186) Normele de mai sus privind proporționalitatea ajutorului impuneau, de asemenea, ca acest criteriu să fie verificat și confirmat înainte ca ajutorul să fie acordat unor întreprinderi mari.

(187) În decizia de inițiere a procedurii, Comisia și-a exprimat îndoiala cu privire la faptul că ajutoarele acordate întreprinderilor mari înainte de aprobarea sa de către Comisie au respectat abordarea bazată pe costurile suplimentare nete în conformitate cu punctele (95)-(97) din Orientările din 2014 ([48]). În această privință, Comisia a subliniat că, în absența probabilă (în această etapă) a scenariului contrafactual, autoritățile cehe nu au putut asigura faptul că cuantumul ajutorului corespundea costurilor suplimentare nete de execuție a investiției în zona în cauză, prin comparația cu scenariul fără ajutor.

(188) Investigația a confirmat că întreprinderile mari nu au prezentat, împreună cu cererea de ajutor, și scenariul contrafactual. Prin urmare, autoritățile cehe nu dispuneau de informațiile accesibile care le-ar fi permis să verifice și să confirme că ajutorul respectă abordarea bazată pe costurile suplimentare nete în conformitate cu punctele (95)-(97) din Orientările din 2014. Comisia subliniază că nici în punctele (95)-(97) citate din Orientările din 2014, nici în vreun alt punct din orientările respective nu se prevedea o demonstrare alternativă a abordării bazate pe costurile suplimentare nete. În consecință, se confirmă îndoiala preliminară cu privire la proporționalitatea ajutorului acordat întreprinderilor mari nu a fost confirmată.

([48]) A se vedea considerentul 133 din decizia de inițiere a procedurii.

(189) Prin urmare, Comisia consideră că ajutoarele acordate întreprinderilor mari înainte de data notificării schemelor de ajutoare SA.50787 și SA.50837 nu pot fi considerate compatibile cu piața internă în temeiul derogării prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, deoarece ajutoarele respective nu îndeplineau condițiile privind existența unui efect stimulativ și a proporționalității, astfel cum sunt prevăzute în dispozițiile aplicabile din Orientările din 2014.

(190) Unul dintre beneficiarii ajutorului (și anume Lužanská Zemědělská a.s.) susține în observațiile sale cu privire la decizia de inițiere a procedurii că, deși în formularul de cerere de ajutor din 2017 și-a precizat dimensiunea de întreprindere mare, iar statutul său de întreprindere mare ar fi trebuit să fie cunoscut de autorități din documentele însoțitoare, în mod oficial, aceasta nu era o întreprindere mare la momentul acordării ajutorului în anii 2016 și 2017 și, prin urmare, ajutorul acordat era compatibil în temeiul Regulamentului (UE) nr. 702/2014 (considerentul 107). Societatea susține că a devenit parte a Agrofert (o întreprindere mare) în iulie 2016, prin urmare, în conformitate cu modul de redactare al articolului 4 alineatul (2) din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 702/2014, nu și-a pierdut statutul de IMM în următorii doi ani, adică atunci când a solicitat ajutor, în septembrie 2016 și apoi în septembrie 2017.

(191) Comisia afirmă de la început că Lužanská Zemědělská își contrazice propriile cereri de ajutor din 2016 și 2017, care indicau în mod explicit dimensiunea sa de întreprindere mare sau cel puțin statutul său de întreprindere mare ar fi trebuit să fie cunoscut de autorități din documentele însoțitoare. Pe această bază, modificarea *ex post* a poziției întreprinderii nu este credibilă sau acceptabilă. Potrivit celor susținute de Cehia, ajutorul pentru întreprinderile mari a fost acordat din greșeală (considerentul 68), iar în cadrul examinării sale *ex post* nu a considerat Lužanská Zemědělská a.s. drept IMM ([49]).

În orice caz, Comisia adaugă că această interpretare a articolului 4 alineatul (2) din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 702/2014, propusă de Lužanská Zemědělská, nu este conformă cu interpretarea definiției IMM-urilor de către instanțele Uniunii, care se întemeiază pe principiul *effet utile*. Comisia și-a explicat interpretarea articolului 4 alineatul (2) și a definiției IMM-urilor în decizia de inițiere a procedurii ([50]) (astfel cum se reamintește în considerentele 54-60). Raționamentul respectiv este valabil și nu a fost contestat nici de Republica Cehă, nici de vreuna dintre părțile terțe.

(192) În decizia de inițiere a procedurii ([51]), Comisia a concluzionat că ar fi contrar principiului *effet utile* să se ofere o astfel de facilitate întreprinderilor care au depășit numărul de angajați sau pragurile financiare prin modificarea permanentă a structurii, și anume ca urmare a unei schimbări de proprietate în urma unei fuziuni sau a unei achiziții. O astfel de modificare determină creșterea durabilă a numărului de angajați sau a plafoanelor financiare relevante și, prin urmare, aceste variabile nu mai fac obiectul performanței economice a unei societăți. Comisia consideră că, în acest caz, realitatea economică arată că o anumită întreprindere nu este un IMM veritabil. Rezultă că, deși această situație specială nu este prevăzută în mod explicit la articolul 4 alineatul (2) din anexa I (Definiția IMM-urilor) la Regulamentul (UE) nr. 702/2014, având în vedere și jurisprudența instanțelor Uniunii și principiul *effet utile*, o astfel de întreprindere nu ar trebui să beneficieze, în urma unei schimbări permanente a acționariatului, de statutul de IMM.

(193) În schimb, în cazul în care o întreprindere a depășit plafoanele relevante pentru IMM-uri ca urmare a unei modificări permanente a structurii sau a acționariatului, în urma unei fuziuni sau a unei achiziții, momentul relevant pentru evaluare este momentul tranzacției (prin care o întreprindere devine permanent parte a unei structuri mai mari), și nu momentul închiderii conturilor entității juridice solicitante.

(194) În conformitate cu această interpretare, Comisia constată că Lužanská Zemědělská a.s. (sau orice altă întreprindere mare beneficiară) nu poate invoca articolul 4 alineatul (2) din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 702/2014 pentru a-și justifica dimensiunea ca IMM în momentul depunerii cererilor de ajutor din 2016 și 2017. În schimb, Comisia consideră că Lužanská Zemědělská a.s. a devenit întreprindere mare în momentul în care a devenit parte permanentă din Agrofert, și nu doar după ce a depășit, ca urmare a acestei schimbări a acționariatului, numărul de angajați sau pragurile financiare prevăzute la articolul 2 din anexa respectivă pe parcursul a două perioade contabile consecutive. Prin urmare, ajutorul acordat societății Lužanská Zemědělská a.s. (sau oricărei alte întreprinderi mari beneficiare) nu face obiectul exceptării pe categorii în temeiul Regulamentului (UE) nr. 702/2014 [întrucât articolul 14 din regulamentul respectiv se aplică numai IMM-urilor, iar ajutorul nu poate fi considerat ajutor ad-hoc pentru întreprinderile mari (considerentele 144, 147 și 148)], iar ajutorul este atât ilegal, cât și incompatibil.

([49]) A se vedea considerentul 104 din decizia de inițiere a procedurii.
([50]) A se vedea considerentele 108-113 din decizia de inițiere a procedurii.
([51]) A se vedea considerentul 112 din decizia de inițiere a procedurii.

## 8. **CONCLUZIE**

(195) Comisia concluzionează că ajutorul acordat întreprinderilor mari sub formă de granturi directe constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE. Comisia constată că Cehia a pus în aplicare în mod ilegal schemele de ajutoare SA.50787 și SA.50837 prin acordarea de ajutoare unor întreprinderi mari înainte de notificare, cu încălcarea articolului 108 alineatul (3) din TFUE.

(196) În plus, analiza de mai sus arată că ajutoarele nu pot fi declarate compatibile cu piața internă.

(197) Rezultă că ajutoarele de stat acordate de Cehia unor întreprinderi mari în cadrul schemelor SA.50787 și SA.50837 înainte de notificarea acestora sunt ilegale și incompatibile cu piața internă.

## 9. **RECUPERAREA**

(198) În conformitate cu articolul 108 alineatul (2) din TFUE și cu jurisprudența constantă a instanțelor Uniunii, atunci când a constatat că un ajutor este incompatibil cu piața internă, Comisia are competența de a hotărî dacă statul membru în cauză trebuie să anuleze sau să modifice ajutorul ([52]). De asemenea, instanțele Uniunii au susținut în mod consecvent că obligația unui stat membru de a anula ajutorul considerat de Comisie ca fiind incompatibil cu piața internă are rolul de a restabili situația existentă anterior ([53]).

(199) În acest context, instanțele Uniunii au stabilit că acest obiectiv este atins de îndată ce beneficiarul rambursează sumele acordate sub forma ajutorului ilegal, pierzând astfel avantajul de care beneficiase față de concurenții săi pe piața internă, și se restabilește situația anterioară plății ajutorului ([54]).

(200) În conformitate cu jurisprudența, articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2015/1589 prevede că „*[a]tunci când adoptă decizii negative în cazuri de ajutor ilegal, Comisia decide ca statul membru în cauză să ia toate măsurile necesare pentru recuperarea ajutorului de la beneficiar (denumită în continuare «decizie de recuperare»). Comisia nu solicită recuperarea ajutorului în cazul în care aceasta ar contraveni unui principiu general de drept al Uniunii*”.

(201) Prin urmare, Cehia este obligată să recupereze ajutorul ilegal și incompatibil (considerentele 195 și 196) de la toți beneficiarii care erau întreprinderi mari la momentul acordării ajutorului respectiv, cu excepția cazului în care acesta îndeplinea toate condițiile prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1408/2013 al Comisiei ([55]) sau aplicarea unui principiu general al dreptului UE susținut în cursul procedurii oficiale de investigare. Recuperarea trebuie să acopere perioada de la data la care ajutorul a fost pus la dispoziția beneficiarului până la recuperarea sa efectivă. Suma care trebuie recuperată este purtătoare de dobândă până la recuperarea efectivă.

***Presupusa aplicare a principiului UE al securității juridice în cazul de față***

(202) Autoritățile cehe au identificat deja șapte întreprinderi mari beneficiare și au inițiat procedurile adecvate pentru recuperarea ajutoarelor ilegale acordate în perioada 2016-2017 în cadrul uneia sau al ambelor scheme de ajutoare exceptate pe categorii (considerentul 69). Cu toate acestea, autoritățile cehe susțin că procedurile de recuperare nu au putut fi finalizate prin recuperarea efectivă a ajutorului de la beneficiari din motivele explicate în considerentele 117-119 din prezenta decizie. Bazându-se pe hotărârile instanțelor naționale și pe legislația națională în vigoare la momentul inițierii procedurilor de recuperare, în special pe articolul 15 alineatul (3) litera (c) din Legea nr. 218/2000 Coll. privind normele bugetare, autoritățile cehe invocă principiul securității juridice.

([52]) Hotărârea din 12 iulie 1973, Comisia/Germania, C-70/72, EU:C:1973:87, punctul 13.
([53]) Hotărârea din 21 martie 1990, Belgia/Comisia, C-142/87, EU:C:1990:125, punctul 66.
([54]) Hotărârea din 17 iunie 1999, Belgia/Comisia, C-75/97, EU:C:1999:311, punctele 64 și 65.
([55]) Regulamentul (UE) nr. 1408/2013 al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis* în sectorul agricol (JO L 352, 24.12.2013, p. 9).

(203) Comisia consideră că articolul 15 alineatul (3) litera (c) din Legea nr. 218/2000 Coll. privind normele bugetare, astfel cum era în vigoare la momentul inițierii procedurilor de recuperare, era în contradicție cu normele UE aplicabile privind recuperarea ajutorului ilegal, astfel cum sunt exprimate în numeroase hotărâri ale instanțelor Uniunii, ilustrate mai jos.

(204) Din jurisprudența instanțelor Uniunii rezultă că, în cazul în care ajutorul a fost acordat în temeiul unui regulament de exceptare pe categorii, deși condițiile stabilite pentru a beneficia de o exceptare în temeiul regulamentului respectiv nu erau îndeplinite, atunci ajutorul menționat a fost acordat cu încălcarea obligației de notificare și, prin urmare, trebuie să fie considerat ilegal ([56]). Ajutoarele de stat care nu intră sub incidența unui regulament de exceptare pe categorii se supun în continuare obligației de notificare prevăzute la articolul 108 alineatul (3) din TFUE ([57]).

(205) Potrivit jurisprudenței, articolul 108 alineatul (3) din TFUE trebuie să fie interpretat în sensul că această dispoziție impune autorității naționale să recupereze din proprie inițiativă un ajutor pe care l-a acordat în temeiul unui regulament de exceptare pe categorii atunci când constată, ulterior, că condițiile stabilite prin acest regulament nu erau îndeplinite ([58]).

(206) Atunci când o autoritate națională constată că un ajutor pe care l-a acordat în temeiul unui regulament de exceptare pe categorii nu îndeplinește condițiile stabilite pentru a beneficia de exceptarea prevăzută de regulamentul respectiv, autoritatea în cauză are obligația să adopte măsurile corespunzătoare pentru a remedia ilegalitatea punerii în aplicare a ajutorului respectiv, astfel încât acesta să nu rămână la libera dispoziție a beneficiarului până la momentul luării unei decizii de către Comisie, inclusiv a deciziei de a recupera din proprie inițiativă ajutorul acordat în mod ilegal ([59]).

(207) În plus, Comisia reamintește principiul supremației dreptului UE stabilit de jurisprudența instanțelor Uniunii ([60]), conform căruia dreptul UE prevalează atunci când apare un conflict între un aspect al dreptului UE și cel al dreptului național. În temeiul acestui principiu, instanțele naționale au obligația de a asigura efectul deplin al dispozițiilor dreptului UE, inclusiv, dacă este cazul, refuzând (din oficiu) să aplice orice dispoziție contrară a legislației naționale.

(208) Potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, atât autoritățile administrative, cât și instanțele naționale care trebuie să aplice, în cadrul competențelor proprii, dispozițiile dreptului Uniunii au obligația de a asigura efectul deplin al acestor dispoziții care au efect obligatoriu direct pentru autoritățile statelor membre ([61]).

(209) În plus, Comisia subliniază că instanțele naționale trebuie să țină seama de situația juridică generată de procedura în curs în fața Comisiei, chiar dacă această situație juridică este provizorie ([62]). Aceasta înseamnă că, în timp ce procedura de investigare este în curs, instanțele naționale trebuie să extragă consecințele juridice chiar din decizia de inițiere a procedurii și să ia toate măsurile adecvate pentru a aborda posibila încălcare a clauzei de standstill.

(210) Comisia reamintește, de asemenea, jurisprudența instanțelor Uniunii, care menționează obligația autorității naționale căreia i-a fost adresată o cerere de ajutor ce poate intra sub incidența unui regulament de exceptare pe categorii de a analiza cu atenție, ținând seama de elementele care i-au fost prezentate, dacă ajutorul solicitat întrunește toate condițiile relevante stabilite de regulamentul respectiv și de a respinge cererea dacă nu este îndeplinită una dintre aceste condiții ([63]).

([56]) Hotărârea din 5 martie 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, punctul 87.
([57]) Hotărârea din 5 martie 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, punctul 86.
([58]) Hotărârea din 5 martie 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, punctul 95.
([59]) Hotărârea din 5 martie 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, punctele 92 și 89.
([60]) Hotărârea din 5 februarie 1963, Van Gend en Loos/Administratie der Belastingen, C-26/62, EU:C:1963:1; Hotărârea din 15 iulie 1964, Costa/E.N.E.L., C-6/64, EU:C:1964:51; Hotărârea din 9 martie 1978, Amministrazione delle finanze dello Stato/Simmenthal, C-106/77, EU:C:1978:49.
([61]) Hotărârea din 5 martie 2019, Eesti Pagar AS, C-349/17, EU:C:2019:172, punctele 90 și 91 și Hotărârea din 14 septembrie 2017, The Trustees of the BT Pension Scheme, C-628/15, EU:C:2017:687, punctul 54.
([62]) Hotărârea din 21 noiembrie 2013, Deutsche Lufthansa, C-284/12, EU:C:2013:755, punctul 38.
([63]) Hotărârea din 5 martie 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, punctul 93.

(211) Comisia consideră că articolul 15 alineatul (3) litera (c) din Legea nr. 218/2000 Coll., astfel cum era în vigoare la momentul inițierii procedurilor de recuperare și aplicat în cazul de față de instanța națională, împiedică punerea în aplicare efectivă a normelor UE privind recuperarea ajutorului ilegal și incompatibil, deoarece a exclus în mod explicit posibilitatea recuperării efective a ajutorului deja plătit în cazul în care motivul recuperării a fost încălcarea legislației UE de către decizia de acordare ([64]).

(212) Din jurisprudența constantă a instanțelor UE reiese că principiile supremației și eficacității dreptului Uniunii Europene înseamnă că statele membre și beneficiarii ajutorului nu se pot baza pe principiul securității juridice pentru a limita recuperarea în cazul unui conflict între dreptul național și dreptul Uniunii Europene. Într-un astfel de caz, dreptul Uniunii Europene prevalează și normele naționale trebuie lăsate neaplicate sau interpretate într-un mod care să păstreze eficacitatea dreptului Uniunii Europene ([65]).

***Pretinsa existență a încrederii legitime a părților terțe***

(213) Întreprinderile mari beneficiare care au prezentat observații cu privire la decizia de inițiere a procedurii au susținut în observațiile lor adresate Comisiei că deciziile de acordare ale autorităților cehe au creat încredere legitimă în ceea ce privește compatibilitatea ajutorului. Acestea au invocat mai multe elemente care, în opinia lor, demonstrează că se puteau aștepta în mod legitim ca ajutoarele care le-au fost acordate să respecte toate condițiile aplicabile. Argumentele majorității părților terțe au fost că autoritățile cehe erau pe deplin conștiente de statutul lor de întreprindere mare la momentul acordării ajutorului și că ajutorul era proporțional și avea un efect stimulativ, în pofida absenței scenariului contrafactual. Potrivit părților terțe, autoritățile cehe au verificat în mod repetat dacă condițiile de acordare a ajutorului au fost respectate și nu au indicat nicio deficiență [înainte ca verificarea *ex post* să determine că acestea nu erau IMM-uri și că, prin urmare, au primit ajutor în mod eronat (considerentele 78-110)].

(214) Comisia amintește că, potrivit unei jurisprudențe constante ([66]), dreptul la protecția încrederii legitime poate fi invocat de orice persoană care se află într-o situație în care se demonstrează că administrația Uniunii a dat naștere unor speranțe întemeiate în ceea ce privește ajutoarele acordate. Cu toate acestea, o persoană nu poate invoca o încălcare a principiului încrederii legitime în lipsa unor asigurări precise acordate de administrație. Acordarea unui ajutor de stat nu poate da naștere încrederii legitime a terților în caracterul adecvat al unui astfel de ajutor, în cazul în care a fost acordat cu încălcarea articolului 108 alineatul (3) din TFUE ([67]).

(215) Comisia observă că încrederea legitimă invocată de terți în cazul de față se referă exclusiv la deciziile autorităților naționale.

(216) În această privință, Comisia reamintește că o autoritate națională care acordă un ajutor în temeiul unui regulament de exceptare pe categorii nu poate fi considerată învestită cu competența de a adopta o decizie definitivă prin care se constată inexistența obligației de a notifica ajutorul solicitat Comisiei, în temeiul articolului 108 alineatul (3) din TFUE ([68]).

(217) Atunci când o autoritate națională acordă un ajutor prin aplicarea eronată a unui regulament de exceptare pe categorii, face acest lucru cu încălcarea atât a dispozițiilor regulamentului respectiv, cât și a articolului 108 alineatul (3) din TFUE ([69]). Aceeași concluzie privind ajutorul ilegal, care încalcă articolul 108 alineatul (3) din TFUE, rezultă în cazul de față dacă se evaluează ajutorul acordat întreprinderilor mari înainte de notificarea schemelor SA.50787 și SA.50837.

([64]) Articolul 15 alineatul (3) litera (c) din Legea nr. 218/2000 Coll., în vigoare până la 31.12.2021.
([65]) Hotărârea din 5 octombrie 2006, Comisia/Franța („Scott"), C-232/05, EU:C:2006:651, punctele 50-53.
([66]) Hotărârea din 20 septembrie 1990, Comisia/Germania, C-5/89, ECLI:EU:C:1990:320, punctele 13 și 14.
([67]) A se vedea, de exemplu, Hotărârea din 1 iulie 2010, Republica Italiană/Comisia Europeană, T-53/08, EU:T:2010:267; Hotărârea din 11 noiembrie 2004, P Demesa și Territorio Histórico de Álava/Comisia, cauzele conexate C-183/02 P și C-187/02, EU:C:2004:701; Hotărârea din 13 septembrie 2010, Republica Elenă și alții/Comisia Europeană, cauzele conexate T-415/05, T-416/05 și T-423/05, EU:T:2010:386.
([68]) Hotărârea din 5 martie 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, punctul 101.
([69]) Hotărârea din 5 martie 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, punctul 103.

(218) Rezultă că, într-o asemenea situație, acordarea unui ajutor de către o autoritate națională nu poate să creeze o încredere legitimă a beneficiarului ajutorului respectiv în legalitatea acestuia ([70]).

(219) În plus, părților terțe în cauză le revine sarcina de a demonstra prudența și diligența necesară și de a se asigura că normele dreptului Uniunii au fost respectate ([71]). Curtea a confirmat că un operator economic diligent trebuie, în mod normal, să fie în măsură să se asigure că procedura prevăzută la articolul 108 din TFUE a fost respectată ([72]). În cazul de față, întreprinderile mari beneficiare nu au luat în considerare în special faptul că temeiul juridic național făcea trimitere la articolul 14 din Regulamentul (UE) nr. 702/2014, care se aplică numai IMM-urilor (considerentul 115).

(220) Având în vedere acest raționament, Comisia consideră nefondate afirmațiile terților potrivit cărora le-a fost încălcată încrederea legitimă. În același timp, eventualele asigurări oferite de autoritățile naționale terților nu pot fi invocate ca obstacol în calea recuperării ajutoarelor ilegale și incompatibile.

(221) Având în vedere argumentele de mai sus, beneficiarii nu pot invoca principii generale ale dreptului Uniunii precum încrederea legitimă și securitatea juridică pentru a împiedica recuperarea ajutorului incompatibil care le-a fost acordat în mod ilegal. În consecință, Comisia consideră că nimic nu împiedică aplicarea articolului 16 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2015/1589. Niciun principiu general al dreptului Uniunii nu se opune recuperării ajutorului ilegal și incompatibil identificat în cadrul prezentei decizii.

(222) Prin urmare, Comisia concluzionează că autoritățile cehe au obligația de a lua toate măsurile adecvate pentru a recupera ajutorul deja plătit întreprinderilor mari în vederea restabilirii situației economice în care s-ar fi aflat beneficiarii fără acordarea ajutorului ilegal și incompatibil.

(223) Autoritățile cehe trebuie să recupereze cuantumurile ajutoarelor specificate în fiecare decizie de acordare a ajutorului unui beneficiar ([73]) care, la momentul acordării ajutorului, era întreprindere mare în sensul definiției prevăzute în anexa I la Regulamentul (UE) nr. 702/2014, împreună cu dobânzile de recuperare. Dobânzile trebuie calculate de la data la care ajutorul în cauză a fost pus la dispoziția beneficiarului și până la recuperarea efectivă a acestuia, în conformitate cu capitolul V din Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei ([74]), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) 2015/2282 al Comisiei ([75]).

(224) În ceea ce privește beneficiarii vizați de recuperare, deși unii beneficiari au fost deja identificați, nu se poate exclude posibilitatea ca și alții să fie vizați. Prin urmare, Comisia invită autoritățile cehe să pună în aplicare prezenta decizie și să recupereze ajutorul ilegal și incompatibil de la toți beneficiarii care, la momentul acordării ajutorului, nu îndeplineau condițiile definiției unui IMM, prevăzute în anexa I la Regulamentul (UE) nr. 702/2014,

([70]) Hotărârea din 5 martie 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, punctul 106.
([71]) A se vedea, de exemplu, Hotărârea din 13 iunie 2000, EPAC/Comisia, cauzele conexate T-204/97 și T-270/97, EU:T:2000:148.
([72]) Hotărârea din 5 martie 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, punctul 98.
([73]) În deciziile de recuperare, autoritățile cehe au precizat următoarele cuantumuri ale ajutoarelor care trebuie recuperate. Comisia reamintește că, în conformitate cu articolul 16 din Regulamentul (UE) 2015/1589, aceste cuantumuri ale ajutoarelor vor trebui recalculate pentru a include dobânzile datorate de la data la care ajutorul ilegal a fost pus la dispoziția beneficiarului până la data recuperării acestuia.
Pomona Tesenice: 1 400 000 CZK (60 000 EUR)
Úsovsko EKO: 1 000 000 CZK (43 000 EUR)
Úsovsko AGRO: 4 700 000 CZK (200 400 EUR)
SADY CZ: 2 100 000 CZK (80 200 EUR)
RBQ SADY: 11 331 000 CZK (483 000 EUR)
M+A+J: 260 000 CZK (11 000 EUR)
Lužanská Zemědělská: 2 830 000 CZK (120 600 EUR).
([74]) Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE (JO L 140, 30.4.2004, p. 1).
([75]) Regulamentul (UE) 2015/2282 al Comisiei din 27 noiembrie 2015 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 794/2004 al Comisiei în ceea ce privește formularele de notificare și fișele de informații (JO L 325, 10.12.2015, p. 1).

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

*Articolul 1*

Măsurile în favoarea întreprinderilor mari beneficiare care își desfășoară activitatea în domeniul producției agricole primare, pentru restructurarea livezilor și construcția unor sisteme de irigații prin picurare în livezi, câmpuri de hamei, plantații viticole și pepiniere, puse în aplicare în mod ilegal de Cehia înainte de notificarea Deciziei C(2021) 41 final, încalcă articolul 108 alineatul (3) din TFUE și constituie ajutor de stat sub forma a două scheme.

*Articolul 2*

Ajutorul de stat menționat la articolul 1, pus în aplicare în mod ilegal de Cehia cu încălcarea articolului 108 alineatul (3) din TFUE, este incompatibil cu piața internă.

*Articolul 3*

(1) Cehia trebuie să recupereze ajutorul incompatibil menționat la articolul 1 de la întreprinderile mari beneficiare.

(2) Sumele care urmează să fie recuperate sunt purtătoare de dobândă începând cu data la care au fost puse la dispoziția întreprinderilor mari beneficiare și până la recuperarea lor efectivă.

(3) Dobânda se calculează pe o bază compusă, în conformitate cu capitolul V din Regulamentul (CE) nr. 794/2004, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 271/2008 al Comisiei ([76]).

*Articolul 4*

(1) Recuperarea ajutoarelor menționate la articolul 1 trebuie să fie imediată și efectivă ([77]).

(2) Cehia trebuie să se asigure că prezenta decizie este pusă în aplicare în termen de patru luni de la data la care este notificată.

*Articolul 5*

(1) În termen de două luni de la notificarea prezentei decizii, Cehia trebuie să transmită Comisiei următoarele informații:

— o listă completă a întreprinderilor mari beneficiare care au primit ajutoare în cadrul celor două scheme menționate la articolul 1;

— suma totală (principalul ajutorului și dobânda de recuperare) care trebuie recuperată de la întreprinderile mari beneficiare;

— o descriere detaliată a măsurilor deja întreprinse și a celor prevăzute în vederea respectării prezentei decizii;

— documente care să demonstreze că întreprinderile mari beneficiare au fost somate să ramburseze ajutoarele.

(2) Cehia trebuie să informeze Comisia în legătură cu evoluția măsurilor naționale de punere în aplicare a prezentei decizii, până la recuperarea completă a ajutoarelor menționate la articolul 1. Cehia trebuie să transmită imediat, la simpla solicitare a Comisiei, informații privind măsurile deja întreprinse și cele prevăzute în vederea respectării prezentei decizii. În plus, aceasta trebuie să furnizeze informații detaliate privind cuantumurile ajutoarelor și ale dobânzilor de recuperare care au fost recuperate deja de la întreprinderile mari beneficiare.

([76]) Regulamentul (CE) nr. 271/2008 al Comisiei din 30 ianuarie 2008 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 794/2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE (JO L 82, 25.3.2008, p. 1).

([77]) Articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2015/1589.

*Articolul 6*

Prezenta decizie se adresează Republicii Cehe.

Adoptată la Bruxelles, 5 aprilie 2024.

*Pentru Comisie*
Margrethe VESTAGER
*Vicepreședintă executivă*